

Stjørdal kommune

ÅRSRAPPORT 2023

Stjørdal kommune
22.03.24

Innholdsfortegnelse

1	Innledning - kommunedirektørens kommentar.....	3
2	MÅLOPPNÅELSE 2023 OG SÆRSKILTE FORHOLD.....	4
2.1	Visjon og verdier Stjørdal kommune.....	4
2.2	Vedtatte mål for 2023- resultatvurdering.....	4
2.2.1	Hovedmål.....	4
2.3	Samarbeidet i Værnesregionen.....	7
2.3.1	oversikt samarbeidet i Værnesregionen.....	7
3	ØKONOMI.....	9
3.1	Hovedtall for driftsregnskap 2023 (tall i tusen kroner).....	9
3.1.1	Selvkostområdene	10
3.2	Driftsresultat 2023 på ansvarsområder.....	11
3.2.1	Kommunedirektør, kommunedirektørens stab.....	11
3.2.2	Kommunalsjef økonomi, HR og digitalisering.....	11
3.2.3	Velferd.....	12
3.2.4	Samfunn.....	14
3.2.5	Politisk.....	15
3.2.6	Værnesregionen.....	16
3.2.7	Finans	16
3.3	Utvikling av kapitalutgiftene.....	17
3.4	Investeringer	18
3.4.1	Bevilgningsoversikt investering (tall i tusen kroner)	18
3.4.2	De største investeringsprosjekt på hovedkapitlene (tall i tusen kroner).....	19
3.5	Fond.....	19
3.5.1	Saldo fondsmidler pr. 31.12 (tall i tusen kroner og løpende priser)	19
3.5.2	Oversikt bundne fondsmidler pr. 31.12 (tall i tusen kroner)	20
3.6	KOSTRA - Finansielle nøkkeltall (3 siste år).....	21
3.7	Oversikt balansen	22
4	STJØRDAL KOMMUNE SOM ORGANISASJON.....	23
4.1	Organisasjonskart -overordnet administrativ organisering.....	23
4.2	Ansatte	23
4.2.1	Livsfasepolitikk.....	25
4.2.2	Sykefravær	26
4.3	Likestilling.....	27
4.4	HMS.....	28
4.4.1	Medarbeiderundersøkelsen 10-FAKTOR.....	29
4.5	Kvalitetsarbeid.....	29
4.5.1	Kvalitetssystem	29
4.6	Arbeidsmiljøutvalget.....	31
4.7	AKAN.....	32
4.8	Kompetansebehov og rekrutteringsutfordringer	32
4.9	Lederutviklingsprogram 2023.....	33
5	SAMFUNN, MILJØ OG FOLKEHELSE	34
5.1	Befolkningsutvikling.....	34
5.2	Samfunnssikkerhet og beredskap Stjørdal kommune.....	35
5.2.1	Smittevern.....	35
5.2.2	Beredskapsplanlegging og aktivitet.....	35
5.2.3	Helsemessig beredskap	35
5.3	Klima og miljø.....	35
5.3.1	Klimaregnskap.....	35
5.3.2	Natur og grønnstruktur	38

1 Innledning - kommunedirektørens kommentar

Året 2023 ble svært utfordrende økonomisk med markante kostnadsøkninger generelt i samfunnet og ikke minst betydelige økte rentekostnader. Men i forhold til driften er vi effektive og det vises ved at vi to år på rad nå scorer svært godt på Kommunebarometeret. Hvor vi 2022 ble nr 4 på landsbasis, ble vi i 2023 nr 7 som er en dokumentasjon på at vi leverer effektive tjenester. Utfordringen vår når kostnader skal kuttes, er at dette må taes på nedtrekk av leveransen – vi må gjøre mindre og vi må jobbe smartere med økt kostnadseffektivitet fremover. Det er lite å hente på at medarbeider skal “løpe raskere” ut fra våre nøkkeltall speilet gjennom Kostra og Kommunebarometeret.

Litt om nøkkeltall

Regnskapet for 2023 viser en samlet omsetning (driftsinntekter) på kr 2,8 mrd og et brutto driftsresultat på ca minus 74 mill. Ved årets slutt hadde Stjørdal kommune allikevel fortsatt 211 mill på Disposisjonsfondet. Hovedårsaken til det svake resultatet omtales mer spesifikt senere i årsrapporten.

Kommunedirektøren vil avslutningsvis takke alle medarbeidere og politikere for det gode samarbeidet i året som har gått.

Stjørdal, 21. mars 2024

Tor Jakob Reitan
Kommunedirektør

2 MÅLOPPNÅELSE 2023 OG SÆRSKILTE FORHOLD

2.1 Visjon og verdier Stjørdal kommune

Vår visjon: Et godt valg for fremtida

Våre verdier: Annerledes – raus – aktiv - miljøvennlig

2.2 Vedtatte mål for 2023- resultatvurdering

2.2.1 Hovedmål

A: Ta hele kommunen i bruk, gjennom målrettet arbeid og tiltak som bidrar til vekst og tilflytting i alle dets lokalsamfunn.

For å lykkes med denne målsettingen, er det viktig at det arbeides kontinuerlig med å legge til rette for at det skal være attraktivt å bosette seg i alle lokalsamfunn. Spredning av veksten i folketall, og bedre utnyttelse av kommunal infrastruktur i alle deler av kommunen, bidrar til bedre kommuneøkonomi og lavere investeringsvolum. Demografien jobber litt imot dette målet, men det setter bare høyere krav til gjennomføringen. Et viktig arbeidsredskap er Kommuneplanens arealdel som det har vært jobbet godt med i 2023, og som legges fram for politisk behandling i 2024.

B: Bygge en by i sentrum, gjennom fortetting, forsert og effektivt planarbeid, samt en utviklingsorientert holdning ovenfor næringslivet.

Planlegging og tilrettelegging for videre utbygging og utvikling av sentrum er en stor og viktig oppgave. Flere bolig-/næringsbygg er ferdigstilt i 2023. Reguleringsprosessen for utviklingen av Stjørdal stasjonsområde er i gang. Stjørdal kommune har som grunneier sammen med Bane Nor Eiendom arbeidet videre med utvikling av felles bolig- og næringsareal. Gjennom kommuneplanens arealdel sees det hele i en sammenheng. Kommunen har startet et samarbeid med NTNU og næringslivet i Stjørdal om et program som heter Urban Trigger. Her skal man med nye øyne se på hva som utløser mer "liv" i sentrum.

C: Ha orden i økonomien gjennom overholdelse av tildelte budsjetttrammer, uten innføring av eiendomsskatt, og levere gode tjenester innenfor disse.

Overholdelse av tildelte budsjetttrammer er en utfordrende øvelse. På en side må lovkrav og pålegg fra myndigheter følges opp med kostbare tiltak. Fra en uke til en ny kan vi få kostnadsøkninger som er vanskelig å ta inn i et årsbudsjett. I 2023 ble det store overskridelser i budsjetttrammene. Også i 2022 erfarte vi store budsjettoverskridelser men ble berget av en rekordhøy skatteinntang. Det ble høsten 2023 satt på en tydelig brems på kostnadssiden. Måltallet for korrigert nettodriftsresultat er på 1,5%. Disposisjonsfondet til Stjørdal kommune var på 211 ved utgangen av 2023. Målkravet på 8% av driftsinntektene utgjør 220 mill.

D. Alle skal oppleve trivsel, trygghet, mestring og tilhørighet

Kommunen skal gjennom tjenestene vi yter sørge for at alle får leve gode liv – hele livet. Trivsel, trygghet, mestring og tilhørighet er viktig for den psykiske helsen, og faktorer vi drar med oss enten det er snakk om planlegging av en ny park, utforming av ei ny skole eller prosjekter for å aktivisere innbyggere i alle aldre. Gjennom VærMed-prosjektet jobber kommunen for at alle barn og unge skal kunne delta jevnlig på fritidsaktiviteter, uavhengig av bakgrunn. Nettsida <https://varmed.no/> viser en oversikt over fritidstilbud i Værnesregionen, for alle aldre

Et godt eksempel på tilrettelegging for trivsel og trygghet blant seniorer er det nye omsorgssentret for demente på Fosslia som åpnet i 2022. Her er det skapt en hjemmekoselig atmosfære hvor farger og materiale skal gjøre det enklere for beboere å orientere seg. Beboerne har tilgang til et topp moderne servicebygg med blant annet frisør, fotpleie og velværetilbud hvor de i trygge omgivelser kan oppleve mestring. En barneskole og en barnehage er sentrets nærmeste naboer, og barna inviteres aktivt inn i sentrets sansehager. Det er lagt opp til en scene med et tilhørende atrium hvor barna kan opptre, spise lunsj og ha uteundervisning. Slik ønsker vi å skape mer «liv og røre», økt integrering på tvers av aldersgruppene og en tilhørighet til omverden for beboerne våre.

Et annet eksempel på tilrettelegging for god fysisk og psykisk helse er det planlagte uteområdet ved nye Halsen barneskole. Her har elevene ved skolen vært med å utforme det uterommet de ønsker seg. Det at elevene får mulighet til å medvirke på egne premisser bidrar til mestring, tilhørighet og trivsel, i tillegg til at uterommet blir bedre tilpasset elevenes ønsker og behov, som bidrar til mer aktivitet. Elevmedvirkning har også blitt gjennomført blant elevene ved Stokkan ungdomsskole, der det planlegges en utbedring av uteområdet. Forebyggende plan for barn og unge i Værnesregionen ble vedtatt i Stjørdal våren 2023. Forebyggende plan har vært et tverrfaglig, helhetlig og interkommunalt et samarbeidsprosjekt, med mange involverte, som skal bidra til en bedre hverdag for barn, unge og deres familier. Gjennom 2023 har kommunen jobbet med “plan for fysisk aktivitet og idrett”, som også er en sentral plan for innbyggernes trivsel, trygghet, mestring og tilhørighet.

E: Stjørdal skal være en foregangskommune innen klima- og miljøtiltak.

For at kommunen skal nå sitt mål om å være en foregangskommune, er det sentralt at hele kommunen bidrar innenfor sitt ansvarsområde. Dette ved å ivareta hensynet til klima- og miljø i alle aktiviteter, planer og saksframlegg der dette er relevant.

Kommunens klimamål viser at vi beveger oss i riktig retning, men at tempoet på utslippskutt må økes om vi skal nå målene våre. Fra 2009 – 2022 har de direkte klimagassutslippene i kommunen hatt en nedgang på 15%. Her er målet 58% innen 2030. Når det gjelder kommunens virksomhet, har kommunen hatt en nedgang i utslipp med 13% fra 2009 til 2022. Her er målet en reduksjon på 40% innen 2030.

Det er i 2023 gjennomført en rekke klima- og miljøtiltak i kommunen. Her er noen eksempler:

- Innbyggerne i Stjørdal har fått mulighet til å leie el-sparkesykkel og elsykkel
- Ombruks- og miljøkartlegging på Halsen barneskole og i Heyerdahlsvegen medførte både ombruk og resirkulering av materiell og varer.
- Ombygging av oppvarming av Hegra Bosenter er gjennomført, og har gitt god effekt på energibruken.
- Sentralkjøkkenet og helsehuset arbeider systematisk og målrettet med å redusere matsvinn.
- Kommunen deltar og støtter ulike forsknings og utviklingsprosjekter; eksempelvis “Klimakorn”, “Veikart for grønn konkurransekraft i norske kommuner og regioner” og “Klimatilpasning av eksisterende kommunale bygninger”.
- Kommunen bidrar til utviklingen av Smart Agro Park, som skal være en arena for forskning, utvikling og innovasjon rettet mot landbruket. Smart Agro Park skal blant annet bidra til reduksjon av klimautslipp fra landbruket.
- Det er utarbeidet gode kunnskapsgrunnlag innen klima og bærekraft. Denne kunnskapen skal bidra til god planlegging og treffsikre tiltak.

- Kommunen har fått forvaltningsansvar for ytterligere tre verneområder (Kongrosletta, Hemrasmarka og Kringåsen)
- Flere store og sentrale områder i kommunen, dvs. Stjørdal sentrum, Fosslia, Remarka, Vassbygda sør for fylkesvegen, Vikanlandet med flere har blitt naturtypekartlagt i 2023.
- Det er totalt registrert 127 vannmiljøtiltak i vannforekomster i Stjørdalsvassdraget vannområde i Vann-Nett med ulike status fra foreslått/planlagt til ferdig.

2.3 Samarbeidet i Værnesregionen

Samarbeidet ble utviklet videre med tettere dialog og møtefrekvens. Gjennom 2023 har det vært en god utvikling hos VR Responssenter, og flere kommuner har blitt med i samarbeidet. VR lønn/regnskap hadde i perioden mai til desember, også ansvar for lønn i Meråker Kommune. Innføring av ERP har krevd mye tid og ressurser gjennom året. Avtalen med Frosta kommune på Areal og Miljø ble oppsagt i 2023, men det jobbes med å få på plass ny avtale. Kan også nevnes at det jobbes med ny nøkkel for VR Brann og redning gjeldende fra 2025. Værnesregionen fungerer generelt godt hvor det også i 2023 ble tatt ut synergier for deltakerkommunene.

2.3.1 oversikt samarbeidet i Værnesregionen

Interkommunalt tiltak jf KL § 28	Adm.ressurs	Regnskap. lønn og innføring	Innkjøp	IKT drift	IKT investering	Barnevern	PPT
Overført fra:							
Stjørdal kommune (kontorkommune)	0	7 710	2 984	24 887	2 927	71 095	11 523
Selbu kommune	62	2 802	610	7 537	892	10 772	2 091
Tydal kommune	31	1 733	213	4 638	554	2 389	680
Meråker kommune	47	0	411	6 148	720	7 939	1 375
Frosta kommune	47	2 062	434	6 334	742	11 775	1 506
Malvik kommune	73	5 213	0	43	0	0	0
Holtålen	0	0	361	0	0	0	0
Resultat av overføringer	260	19 520	5 013	49 587	5 835	103 970	17 175
Samarbeidets egne inntekter *	0	-4 183	-886	-19 136	-1 452	-6 760	-1 117
Samarbeidets totale driftsutgifter	260	23 703	5 899	68 723	7 287	110 730	18 292
Resultat av virksomheter	0	0	0	0	0	0	0

* For VR regnskap/lønn inkluderer dette utfaktureringer for lønn/regnskapstjenester for 2 kirkelige fellesråd, 2 sokn, 6 menighetsråd, Interkommunalt Arkiv Trøndelag IKS, Fides IKS, Selbu næringssselskap og diverse enkeltoppdrag

Interkommunalt tiltak jf KL § 28	Brann og redning	Areal og miljø	Personvern-ombud	Frisklivsentral	Kommuneovelege		
Overført fra:							
Stjørdal kommune (kontorkommune)	25 324	21 218	466	599	1 213		
Selbu kommune	7 055	0	142	157	318		
Tydal kommune	0	0	88	83	169		
Meråker kommune	5 885	0	115	120	242		
Frosta kommune	0	3 384	118				
Malvik kommune	0	0	0				
Resultat av overføringer	38 264	24 602	929	959	1 942		
Samarbeidets egne inntekter	-4 034	-1 654	-6	-394	-12		
Samarbeidets totale driftsutgifter	42 298	26 256	935	1 353	1 954		
Resultat av virksomheter	0	0	0	0	0		

Interkommunalt tiltak jf KL § 28	NAV	Samfunns- medisinsk enh.	Forvaltnings- kontor	Psykologer barn og unge	Samhandling	Responsssenter **	Legevakt	DMS
Overført fra:								
Stjørdal kommune (kontorkommune)	61 250	1 092	7 412	1 414	0	1 169	11 428	22 756
Selbu kommune	8 130	285	0	316	0	285	2 444	0
Tydal kommune	1 456	153	0	133	0	138	951	0
Meråker kommune	7 433	219	1 611	223	0	210	1 688	2 519
Frosta kommune	4 397		0	235	0	220	0	0
Øvrige kommuner	0		0	0	0	7 567	0	0
Resultat av overføringer	82 666	1 749	9 023	2 322	0	9 589	16 511	25 275
Samarbeidets egne inntekter	-4 945	-2 277	-1 100	2	0	-952	-7 571	-23 477
Samarbeidets totale driftsutgifter	87 611	4 026	10 123	2 320	0	10 541	24 082	48 752
Resultat av virksomheter	0	0	0	0	0	0	0	0

** Kontantutbetalinger inntektsføres ikke som overføring fra kommunen. Kommunevise beløp vil derfor avvike noe fra fakturabeløpene som kommunene har betalt gjennom året.

*** Samarbeidet innen responsssenter består av totalt 17 kommuner.

3 ØKONOMI

I en vekstkommune med lave inntekter pr. innbygger er det viktig å planlegge, prioritere og utnytte ressursene på en best mulig måte for innbyggerne. God økonomistyring og planlegging vil være fundamentet for at vekstkommunen Stjørdal skal fremstå som en god samfunnsutvikler og tjenesteproducent fremover. Betydningen av god soliditet gjennom tilstrekkelig disposisjonsfond, synes viktig når vi får uforholdsmessige økninger i kostnader som følge av økte renter og økt press på de lovpålagte tjenestene. 2 av 3 vedtatte finansielle måltallene ble ikke oppnådd i 2023.

- Netto driftsresultat ble på negativt 2,8 % av driftsinntektene. Netto driftsresultat ble på negativt 78 mill. kr. mot positivt 20 mill i 2022. Netto driftsresultat korrigert for utbytte NTE/TE (10 mill. kr avsatt bundne fond) var i 2023 på negativt 88 mill. kr. Dette utgjør - 3,2 % av driftsinntektene. Det finansielle måltallet for korrigert driftsresultat er minimum 1,5 %.
- Netto låneopptak i 2023 (ekskl. selvfinansierende lån 35 %) var på ca 100 mill. kr eller 3,6 % av måltallet på max 4 %. Det anbefales at det gjennomsnittlige netto låneopptak ikke overstiger 4 % av driftsinntektene.
- Soliditeten har blitt dårligere. Disposisjonsfond var ved utgangen av 2023 på kr 211 mill. kr eller 7,6 % av driftsinntektene. Dette er marginalt lavere enn det finansielle måltallet på 8% av driftsinntektene, og gir ikke rom for egenfinansiering av investeringer fremover.

3.1 Hovedtall for driftsregnskap 2023 (tall i tusen kroner)

	Regnskap 2023	Rev. Budsj. 2023	Regnskap 2022	Regnskap 2021
Sum driftsinntekter	2 767 679	2 583 617	2 595 677	2 590 394
Sum driftsutgifter	2 841 684	2 571 400	2 582 132	2 454 524
Brutto driftsresultat	-74 005	12 217	13 545	135 870
Brutto driftsresultat i %	-2,7 %	0,5 %	0,5 %	5,2 %
Resultat finans (renter/avdrag)	-148 964	-133 354	-130 612	-107 399
Resultat finans i %	5,4 %	5,2 %	5,0 %	4,1 %
Motpost avskrivninger	144 503	122 000	136 721	119 691
Netto driftsresultat	- 78 467	863	19 653	148 1
Netto driftsresultat i %	- 2,8 %	0,0 %	0,8 %	5,7 %

Stjørdal kommunes driftsinntekter endte opp med en samlet inntekt på 2 768 mill. Kr. En økning på 172 mill. kr sammenlignet med 2022. Økt rammetilskudd utgjør 65 mill, andre overføringer fra staten 38 mill (integreringstilskudd), overføringer og tilskudd 33 mill og økte salgsinntekter 52 mill (økte VA-gebyrer). Avviket i forhold til budsjett ble på 184 mill. kr. Skatteinngangen og integreringstilskuddet ble henholdsvis 27 mill. kr og 11 mill. kr høyere enn revidert budsjett. Overføringer og tilskudd fra andre ble 98 mill. høyere enn budsjett hvorav sykkelønnsrefusjoner utgjorde 47 mill. Salgs- og leieinntekter ble 47 mill høyere enn budsjett. Avviket her er knyttet egen (Stjørdals) andel av VR-samarbeidet (31 mill) og utleieinntekter for kommunale boliger (10 mill). Videre ble billettinntektene høyere enn budsjett (Kimen).

Driftsutgiftene endte på 2 842 mill. kr, noe som tilsvarer en økning på 260 mill. kr i forhold til 2022. Altså steg utgiftssiden eksklusive finans med 86 mill. kr mer enn inntektssiden. Avviket i forhold til budsjett var på 270 mill. Budsjettavviket kan forklares med avvik på lønns- og sosiale utgifter på kr

123 mill, kjøp av varer og tjenester kr 104 mill, overføringer og tilskudd kr 20,5 mill og avskrivninger kr 22,5 mill.

Avviket på lønnsutgifter er fordelt på fastlønn kr 44 mill, vikarer 22 mill, ekstrahjelp 19 mill, overtid 15 mill, annen lønn/godtgjørelser kr 12 mill. Videre var det avvik på pensjon kr 7,6 mill og arbeidsgiveravgift kr 5,7 mill.

Det største avviket knyttet til kjøp av varer og tjenester (104 mill) var eget kjøp av tjenester i Værnesregionen (kr 58,2 mill - Stjørdals andel av vertskommunesamarbeidet). Øvrige avvik var knyttet til kjøp av annet forbruksmateriell (14,9 mill), kjøp av konsulenttjenester (8,6 mill), inventar og utstyr (6,3 mill), avgifter/gebyrer/lisenser 3,8 mill, transport og drift av egne transportmidler (3,5 mill), matvarer (3,5 mill), medikamenter (2 mill), undervisningsmateriell (1,4 mill), energi (0,5 mill).

Avviket på overføringer og tilskudd (20,5 mill) til andre var knyttet til overføringer til private og særbedrifter.

For detaljer rundt økningene på kostnadssiden per budsjettområde vises det til kapittel 3.2.

Netto driftsresultat

Netto driftsresultat fremkommer som brutto driftsresultat minus avskrivninger pluss netto finans (avdrag, rentekostnader og rente- og utbytteinntekter). Netto driftsresultat i % (netto driftsresultat/driftsinntekter) ble på -2,8 % mot +0,8% i 2022. Teknisk beregningsutvalg (TBU) anbefaler at netto driftsresultat skal utgjøre minimum 1,75 % av driftsinntektene. Korrigert netto driftsresultat ble på -3,2 %, ned fra +0,4 % i 2022.

3.1.1 Selvkostområdene

Stjørdal kommune har utarbeidet etterkalkyler for betalingstjenester i henhold til Forskrift om beregning av selvkost. Kommunen benytter selvkostmodellen Momentum Selvkost Kommune.

Selvkost innebærer at kommunens kostnader med å frembringe tjenestene skal dekkes av gebyrene som brukerne av tjenestene betaler. Kommunen har ikke anledning til å tjene penger på tjenestene. For å kontrollere at dette ikke skjer, må kommunen etter hvert regnskapsår, utarbeide en selvkostkalkyle som viser selvkostregnskapet for det enkelte gebyrområdet. Elementene i en selvkostkalkyle avviker fra kommunens ordinære driftsregnskap på enkelte områder, og de to regnskapene vil, som eksemplet under viser, ikke være direkte sammenlignbare.

Stjørdal kommune sine selvkostområder er vann, avløp, slam, feiing, renovasjon og byggesak.

	Resultat 2023				Balansen 2023		
	Inntekt	Kostnad	Overskudd(+) / underskudd (-)	Årets deknings- grad i %	Avsetn(+)/ bruk av (-) fond	Bundet fond pr 31.12.	Regn. merforb ruk
Vann	36 823	42 051	-5 228	87,6 %	-5 228	0	-8 412
Avløp	48 127	52 118	-3 991	92,3 %	-3 991	0	-11 604
Slam	4 083	4 748	-665	86,0 %	-665	0	-684
Renovasjon	40 648	41 845	-1 197	97,1 %	-1 197	0	-1 890
Feiing	4 220	4 725	-505	89,3 %	-505	0	-857
Byggesak	4 696	6 820	-2 124	68,9 %	-2 124	4 623	

Kommentar: Selvkost for 2023 viser negative fond for områdene vann, avløp, slam, renovasjon og feiing. Dette skyldes bl.a økte kapitalkostnader pga økt rente og økte pensjonskostnader. Byggesak har lavere inntekt i 2023 og derav brukt av fond. Det vises til vedlagt rapport fra Momentum for detaljer om selvkostområdene.

3.2 Driftsresultat 2023 på ansvarsområder

I dette kapittelet er det en redegjørelse for avvik per område. For mer utfyllende forklaringer henvises det til sektorenes årsmeldinger.

3.2.1 Kommunedirektør, kommunedirektørens stab

	Regnskap 2023			Endret budsjett 2023			Avvik 2023
	Utgifter	Inntekter	Netto	Utgifter	Inntekter	Netto	
Kommunedirektør	2 260	-62	2 198	2 304	-10	2 294	96
Assisterende kommunedirektør	7 329	-874	6 455	4 694	-83	4 611	-1 844
Kommunedirektørens stab	9 909	-215	9 694	8 596	-7	8 589	- 1 105
Beredskap	389	-73	316	281	-56	225	-91
Stj. andel Personvernombud	466	0	466	682	-130	552	86
Stj. andel Kommuneoverlege	1 237	0	1 237	2 575	-504	2 071	834
Sum område	21 590	-1 224	20 366	19 132	-790	18 342	-2 024

Assisterende Kommunedirektør har et overforbruk på kr 1 844 000 hovedsakelig på grunn av at det kun var budsjettet med 0,5 årsverk i stillingen som Ass. KD, og at vedtatt besparelse på kr 844.000 ikke er gjennomført. Høyere kontingenter til KS og merforbruk knyttet til opplæringstiltak og konsulenttjenester, bidrar også negativt. Kommunedirektørens stab har et overforbruk på kr 1 105 000, grunnet lønn og sosiale utgifter tilknyttet vedtatt besparelse som ikke er gjennomført. I tillegg bidrar høyere medlemsavgift til Trondheimsregionen og overforbruk på opplæringstiltak negativt. Beredskap har kr 91 000 i merforbruk tilknyttet arbeidet med helhetlig ROS. Kommuneoverlege har et underforbruk på kr 834 000 grunnet vakanse i stilling.

3.2.2 Kommunalsjef økonomi, HR og digitalisering

	Regnskap 2023			Endret budsjett 2023			Avvik 2023
	Utgifter	Inntekter	Netto	Utgifter	Inntekter	Netto	
Kommunalsjef og kontrollere	-2 190	-274	-2 464	-862	-204	- 1 066	1 398
VR innkjøp, regnskap og lønn, adm VR	11 475	-350	11 125	14 655	-3 032	11 623	498
VR Varit og responscenter	28 020	-561	27 459	37 210	-7 173	30 037	2 578
HR og servicetorg	19 206	-1 745	17 461	19 827	-606	19 221	1 760
Øvrige	17 022	-1 147	15 875	16 543	-833	15 710	-165
Sum område	73 533	-4 077	69 456	87 373	-11 848	75 525	6 069

Kommunalsjef og kontrollere har et underforbruk på kr 1 398 000 grunnet høyere overheadinntekter enn budsjettet og generelt god kostnadskontroll. Regnskap, lønn og innkjøp viser et underforbruk på kr 498 000 som skyldes sykefravær, reduserte driftskostnader og økte innfordringsinntekter.

VR Varit har et positivt avvik som er tilknyttet tilføring av eksterne prosjektmidler og bruk av fond. Værnes Respons har et positivt avvik grunnet flere kommuner har kommet inn i samarbeidet og økning av bemanning på dagtid ble ikke utført i oktober 23.

HR har et betydelig avvik på grunn av vakanse i stilling, i tillegg til sykepengerefusjon.

Øvrige som deriblant består av kirkelig administrasjon, kirker, gravlunder og revisjon har et samlet negativt avvik på kr 165 000.

3.2.3 Velferd

Beløp oppgitt i 1000	Regnskap 2023			Endret budsjett 2023			Avvik 2023
	Utgifter	Inntekter	Netto	Utgifter	Inntekter	Netto	
Kommunalsjef inkl. fellesområder	14 801	-54 765	-39 964	13 008	-65 128	-52 120	-12 156
Sektor barnehage	259 966	-32 230	227 736	243 248	-23 174	220 075	-7 661
Sektor grunnskole	418 785	-53 630	365 155	385 945	-26 509	359 436	-5 719
Sektor forebygging og mestring	254 610	-32 406	222 204	207 168	-19 515	187 653	-34 551
Sektor bolig, arbeid og kvalifisering	342 492	-32 031	310 461	320 921	-26 502	294 419	-16 042
Sektor hjemmetjenester	162 728	-21 048	141 680	153 610	-20 570	133 040	-8 640
Sektor helse og omsorg	259 106	-76 728	182 378	230 949	-61 019	169 931	-12 447
Sum område	1 712 488	-302 838	1 409 650	1 554 849	-242 417	1 312 434	-97 216

Samlet sett viser Velferdsområdet et merforbruk på 97,2 mill. kr per 31.12.23.

Kommunalsjef inkl. fellesområdet viser ved utgangen av året et merforbruk på 12,2 mill.kr. Avviket er knyttet til ordningen med særlig ressurskrevende tjenester. Her ble inntekten for 2022 lavere enn anslaget gjort i regnskap 2022. Differansen på 4,2 mill. ble derfor utgiftsført i 2023. I tillegg ble anslaget for 2023 5,9 mill. lavere enn budsjettet. Totalt har vi derfor et negativt avvik på 10,1 mill. knyttet til ressurskrevende tjenester.

Det ble i kommunestyrets budsjettbehandling desember 2022 lagt inn et kutt på 3 mill. hos Velferd. Dette nedtrekket er ikke budsjetteknisk flyttet ut på sektorene og fremkommer derfor som et avvik hos fellesområdet på Velferd.

Området har dessuten positive avvik knyttet til husleie.

Barnehageområdet viser et negativt avvik på 7,7 mill. kr ved årets slutt, noe som utgjør 3,4 % avvik av total budsjetttramme. Sektoren ble tilført 6 mill.kr i salderingen for å dekke merutgifter med inntak av ikke-rettighetsbarn våren 2023 og prisjustert driftssats til private barnehager. I tillegg fikk sektoren en midlertidig økt budsjetttramme for å dekke opp for merutgifter knyttet til ekstraordinær bosetting for 2023.

Regnskapet for barnehageområdet viser at det har vært flere barn med barnehageplass i kommunen enn budsjettet utgiftsramme. I januar 2023 hadde 1236 barn plass i barnehagene i Stjørdal, 30 av disse ikke-rettighetsbarn. 15.12.2023 hadde 1187 barn barnehageplass, av disse var 12 barn uten rettighet. Kommunale barnehager tildeles budsjett slik at de oppfyller pedagog- og bemanningsnorm gjennom barnehageåret, og ved utgangen av 2023 viste de balanse i forhold til ordinær drift. Området for tilrettelegging for barn med nedsatt funksjonsevne i barnehagene viser samlet et mindreforbruk på 406 000 kr i forhold til budsjett. Styrkingstilbud til barnehagebarn omfatter både barn med behov for

spesialpedagogisk hjelp, tilrettelegging grunnet nedsatt funksjonsevne og språkstimulering, i kommunale og private barnehager.

Grunnskolen med SFO viser et negativt avvik på 5,7 mill. kr, noe som tilsvarer 1,6 % avvik i forhold til budsjett. Sektoren ble tilført 13 mill.kr i salderingen for å innfri lovkravene i forbindelse med lærernorm, tilrettelegging og spesialundervisning ved inngang av nytt skoleår 2023/2024. I tillegg fikk sektoren en midlertidig økt budsjettramme for å dekke opp for merutgifter knyttet til ekstraordinær bosetting for 2023.

Fellesområdet viser merutgifter på 1,2 mill.kr utover budsjettramme. Avviket er blant annet knyttet til et negativt budsjettavvik på 1,5 mill.kr på skoleskys, en økning på 12 %. Barneskolene viser et samlet negativt avvik på 4,47 mill.kr, og ungdomsskolene tilsvarende balanse – med 46 000 kr i merforbruk. Merforbruket på enhetene skyldes økt behov for spesialundervisning og tilrettelegging (etter at budsjettrammen er tildelt), og ekstraavgifter med hensyn til sykefravær. Sektoren har for øvrig hatt store utfordringer med å få tak i kvalifisert arbeidskraft i 2023, noe som har medført overtidsutgifter langt over normalen. Dette forklarer 4,3 mill.kr av budsjettavviket.

Sektor forebygging og mestring viser negativt avvik på 34 551 mill.kr. Avviket skyldes i hovedsak ressurskrevende vedtak, der kommunen må kjøpe tjenester fra private. Dette er vedtak etter lov om barnevernstjenester og lov om helse –og omsorgstjenester.

Stjørdal kommune får tilskudd fra staten på ressurskrevende brukere IMDI (helsesaker). Disse refusjonene vises ikke i sektorens regnskap, da disse refusjonene inntektsføres på andre områder. For å få en mer helhetlig oversikt over tjenestens merforbruk burde man se på refusjonene for å danne et mer helhetlig bilde av reelt merforbruk.

Alle enheter i sektoren opplever en økning i saksmengde. Kompleksiteten i sakene er større, og behovet for bistand er stort. Tall fra barnevern viser et høyt samlet antall bekymringsmeldinger og høy total saksmengde i tjenesten. Værnesregionen etablerte egen barnevernvakt med en prøveperiode 1.12.23 og endelig oppstart 1.1.24. Det er en vekst innen kognitiv svikt/demens. Flere må bo hjemme med tiltak som helsehjelp i hjemmet, velferdsteknologi og dag- og døgnavlastning.

Avvikene i sektoren ligger hos barnevern og barn og avlastning, de øvrige enhetene går i balanse eller har mindreforbruk.

Bolig, arbeid og kvalifisering viser et negativt avvik på kr 16.042 000. Merforbruk skyldes i all hovedsak to forhold:

1. En sterk økning i utbetalinger av økonomisk sosialhjelp
2. To personer med behov for særlig ressurskrevende tjenester

Økning i utbetaling av økonomisk sosialhjelp antas å ha sammenheng med økt antall flyktninger, dyrtid og økte levekostnader, endring i regelverk hvor barnetrygd blir holdt utenfor beregningsgrunnlaget og en innstramning av statlige ytelser.

Kommuner som yter særlig ressurskrevende helse- og omsorgstjenester kan søke om delvis refusjon av direkte lønnsutgifter knyttet til disse tjenestene. Begge personene som har behov for omfattende tjenester, faller inn under denne ordningen.

Hjemmetjenesten har et negativt avvik på - 8,64 mill. kr. økt aktivitet og kjøp av tjenester brukerstyrt personlig assistanse (BPA). Målet er at innbyggerne skal bo lengst mulig hjemme og det resulterer i økt tjenestebehov i hjemmet og vekst i antall eldre.

Helse og omsorg har et negativt avvik på ar et negativt avvik på 12,5 mill kr. I 2023 ble det etablert en ny avdeling ved Fosslia omsorgssenter, grunnet et akutt behov for flere institusjonsplasser for utagerende pasienter.

Korttids- og rehabiliteringsavdelingen ved helsehuset har opplevd et betydelig overforbruk. Dette skyldes at mangelen på institusjonsplasser fører til at innbyggere blir plassert i Helsehuset, selv om lokalene ikke er tilpasset demenspasienter som har tendens til å vandre. I forbindelse med dette har det vært et stort behov for å leie inn ekstra hjelp.

Mangelen på kompetent helsepersonell har vært en utfordring for alle enheter, og det har ført til betydelig ekstrainnleie i sommerperioden.

3.2.4 Samfunn

Beløp oppgitt i 1000	Regnskap 2023			Endret budsjett 2023			Avvik 2023
	Utgifter	Inntekter	Netto	Utgifter	Inntekter	Netto	
Fagstab inkl kommunalsjef	9 457	-3 338	6 119	7 434	-2 719	4 715	-1 404
Bydrift og infrastruktur	285 146	-189 457	95 689	244 149	-171 336	72 813	-22 876
Areal og miljø	39 537	-18 427	21 110	36 174	-14 493	21 681	571
Kultur og næring	109 789	-52 900	50 889	87 985	-36 651	51 334	445
Sum område	443 929	-270 122	173 807	375 742	-225 199	150 543	-23 264

Samfunn viser et negativt avvik på kr 23,2 mill som hovedsakelig skyldes økte kapitalkostnader selvkost pga renteøkning (negative fond), økte kostnader vintervedlikehold og store prisøkninger på drivstoff, materialkost, lisenser, forsikring, kommunale avgifter m.m som ikke er kompensert i budsjettet. Forklaring for hver enkelt enhet kommer under og i vedlagte årsrapporter pr sektor.

Fagstab inkl næringsutvikling et negativt avvik på 0,683 mill.kr som skyldes økte lønnskostnader, opplæringstiltak, lisenser og juridisk bistand. Stjørdals andel Samfunnsmedisinsk enhet rapporterer et positivt avvik på 0,271 mill.kr som skyldes at 50 % stilling ble overført fagstab fra 01.08.23.

Forvaltning av ekstern utleie av næringsbygg (Kvithamar, Flormo skole, Frigårdsv 91 og 95) er overført fra bygg til fagstab. Nettokostnad for disse eiendommene utgjør 0,991 mill.kr som skyldes at det ikke er tilført budsjettmidler for driftskostnader for byggene, men forutsatt at leieinntekter skal dekke kostnadene.

Bydrift og infrastruktur har et negativt avvik på 22,8 mill.kr som skyldes negative fond VA (7,5 mill) pga økte kapitalkostnader (økt rente), økte pensjons- og driftskostnader og mindre gebyrinntekter enn budsjettet. Selvkostområdene vann, avløp og feier har negative fond som må dekkes inn i årene fremover. Dette slår ut som negativt avvik i år og positivt avvik kommende år.

I tillegg har Bygg et negativt avvik på 8,312 mill.kr. som skyldes økte lønnsutgifter, ansvarsforsikring, kommunale avgifter inkl renovasjon, vaktkostnader, lisenser, materialer til vedlikehold, vedlikehold bygg/anlegg, serviceavtaler på bygg og snøbrøytingsavtaler.

Veg, park og idrett har et negativt avvik på 6,562 mill.kr som skyldes lønnsutgifter, drifts- og vedlikeholdsutgifter, lisenser og snøbrøytingsavtaler. Det har vært flere langtidssykemeldinger som har krevd bruk av vikarer og det er opprettet to nye (50%) stillinger i idrettshallene. Park har ikke budsjett for brøyteberedskap. Det har vært et overgangsår for innføring av nytt styringssystem for gatelys, FDV system veg og park, og publikumsportal. Dette har ført til en del doble lisenser pga oppsigelsesperioder og inngåelser av nye avtaler. I tillegg er det økte kostnader for kommunale avgifter og mindre gebyrinntekter parkering.

Stjørdal's andel av brann og redning har et positivt avvik på 0,53 mill.kr for Stjørdal's andel som skyldes positivt avvik for forebyggende avdeling 599' pga refusjonsinntekter og ubrukte driftsmidler. Renhold har gjennomført innsparingstiltak i tråd med krav i økonomiplan, men rapporterer et negativt avvik på 0,682 mill.kr som skyldes mindre refusjonsinntekter pga lavere sykefravær.

Areal og miljø har et positivt avvik på 0,571 mill.kr som skyldes timeføring mot miljøpakken, vakanse, ubrukte tilskuddsmidler, solgte tjenester og sykepengerefusjon redusert med arbeid utenfor selvkostområdet byggesak (klagebehandling og veiledning) og kjøp av konsulenttjenester til planarbeid.

Kultur og næring har et positivt avvik på 0,445 mill.kr som hovedsakelig skyldes ubrukte driftsmidler og refusjoner.

3.2.5 Politisk

	Regnskap 2022			Endret budsjett 2023			Avvik 2023
	Utgifter	Inntekter	Netto	Utgifter	Inntekter	Netto	
K.styre og F.skap	10 394	-158	10 236	10 275	-106	10 169	-66
Valg	1 164	-73	1 091	1 291	-121	1 170	78
Støtte til politiske partier	175	0	175	175	0	175	0
Kontrollutvalget	489	-1	488	739	-110	629	141
Sum område	12 221	-232	11 990	12 480	-337	12 143	153

Politisk område hadde et positivt avvik på 0,153 mill. kr i 2023. Avviket skyldes at kontrollutvalget hadde et mindreforbruk og at utgifter knyttet til kommunevalget høsten 2023, ble lavere enn budsjettet.

3.2.6 Værnesregionen

	Regnskap 2023			Endret budsjett 2023		
	Utgifter	Inntekter	Netto	Utgifter	Inntekter	Netto
VR Administrering	260	-260	0	260	-260	0
VR IKT	49 587	-49 587	0	51 133	-51 133	0
VR Barnevern	103 969	-103 969	0	98 153	-98 153	0
VR Forvaltningskontor	9 023	-9 023	0	8 714	-8 714	0
VR Regnskap/Lønn/Innkjøp	24 532	-24 532	0	25 301	-25 301	0
VR DMS	45 105	-45 105	0	40 231	-40 231	0
VR Psykologer	2 321	-2 321	0	2 148	-2 148	0
VR Responssenter	9 589	-9 589	0	10 778	-10 778	0
VR PPT	17 174	-17 174	0	16 378	-16 378	0
VR Legevakt	16 510	-16 510	0	15 488	-15 488	0
VR Samf.med.enhet	1 749	-1 749	0	1 897	-1 897	0
VR Kommuneoverlege	1 942	-1 942	0	3 024	-3 024	0
VR Personvernombud	929	-929	0	1 032	-1 032	0
VR Frisklivssentral	959	-959	0	897	-897	0
VR NAV	82 668	-82 668	0	53 984	-53 984	0
VR Brann og redning	38 265	-38 265	0	34 185	-34 185	0
VR Arealforvaltning	24 602	-24 602	0	25 089	-25 089	0
Sum område	429 184	-429 184	0	388 692	-388 692	0

Værnesregionens regnskap nullstilles og fordeles på samarbeidskommunene slik at det er ingen avvik mellom utgifter og inntekter. Imidlertid er det innen eksempelvis Barnevern, NAV og Brann og redning, avvik mellom budsjettert aktivitetsnivå og faktisk aktivitetsnivå.

3.2.7 Finans

	Regnskap 2023			Endelig budsjett 2023			Avvik 2023
	Utgifter	Inntekter	Netto	Utgifter	Inntekter	Netto	
Premieavvik og AA	-103 621	0	-103 621	-10 370		-10 370	-93 251
Skatt og rammeoverføring		-1 600 490	-1 600 490	0	-1 576 513	-1 576 513	-23 977
Generelle statstilskudd		-122 207	-122 207	500	-113 180	-112 680	-9 527
Renter og utbytte	151 417	-83 043	68 374	89 727	-39 800	49 927	18 447
Lån (avdrag)	82 817	0	82 817	82 600	0	82 600	217
Fond	1 250	-92 278	-91 028	60 000	-58 454	1 546	-92 574
Disp. poster og tilfeldige innt/kost	81 880	-991	80 889	-3 947	450	-3 497	84 386
Avskrivninger	144 503	-144 503	0	122 000	-122 000	-	0
Sum område	358 246	-2 043 512	-1 685 266	340 510	-1 909 497	-1 568 987	-116 279

Premieavviket ble på hele 103,6 mill. kr. Dette er økningen i akkumulert premieavvik inkl arb.giv.avg. Sum akkumulert premieavvik var pr 31/12-23 på 214 mill mot 110,4 mill året forut. Premieavviket er hva vi har betalt inn mer i pensjonspremier enn hva vi har kostnadsført.

Skatt og rammeoverføringer ble 24 mill. kr høyere enn endelig budsjett. Da Stjørdal har en relativ lav skatteinnngang pr. innbygger (79 % i forhold til landssnittet for 2023), så er det de nasjonale tallene som påvirker skatteinngangen for Stjørdal kommune. Først når Stjørdal overstiger 90 % av landssnittet at vi vil sitte igjen med en andel av egen vekst.

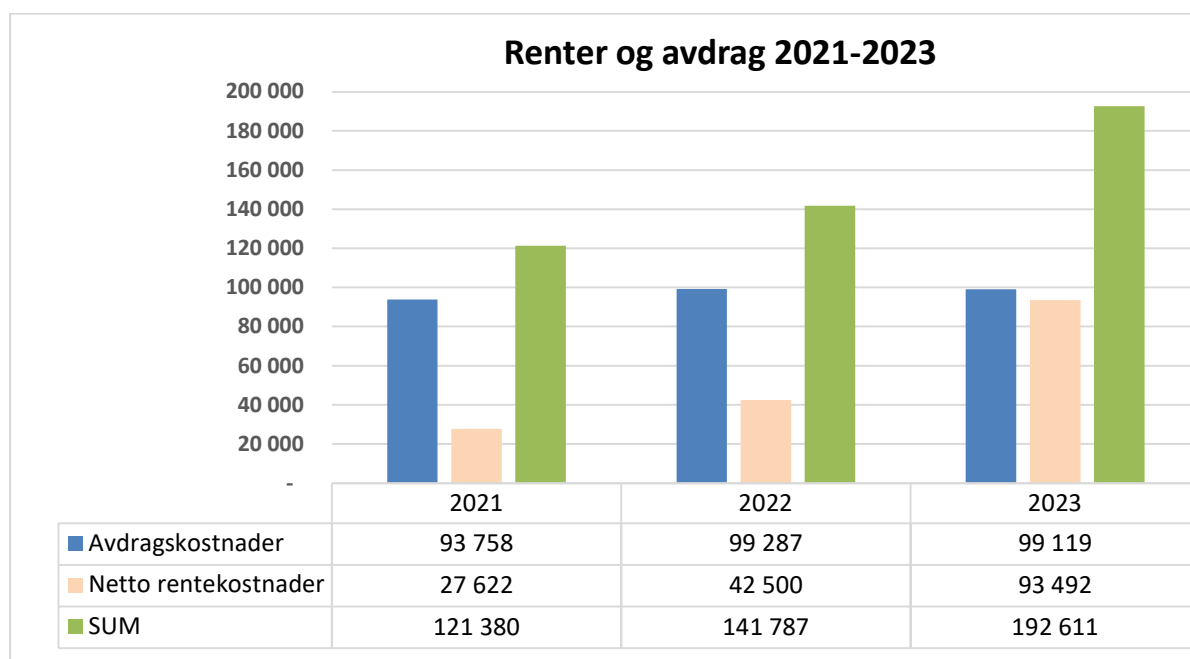
Positivt avvik på kr 9,5 mill i generelle statstilskudd er i hovedsak knyttet til integreringstilskudd (positivt avvik 7,5 mill. kr). Investeringskompensasjonen ble 1,4 mill høyere enn budsjettert knyttet til høyere rente. I tillegg hadde vi et positivt avvik knyttet til vertskommunetilskudd HVPU på 0,6 mill. kr.

Renter og utbytte består av både renteutgifter, renteinntekter og utbytter. Renteutgiftene ble 41,4 mill. kr høyere enn budsjett. Gjennomsnittlig rente i 2023 (inklusive fastrenter og rentebytteavtaler) var på 3,4 %. I budsjettet ble det forutsatt en snittrente på 2,85 %. For nærmere analyse og oversikter vises det til eget vedlegg knyttet til gjeldsforvaltningen til kommunen og til kapittel 3.3. Renteinntektene på ordinære bankkonti ble på 13 mill på grunn av høyere rente og noe bedre likviditet enn forutsatt. Utbytter ble på totalt 14,6 mill. kr mot budsjettert 12,4 mill. kr. Utbytte fra NTE AS ble 12,5 mill. kr, Tangen Næringsbygg 1,8 mill og TrønderEnergi 0,3 mill.

Avdragskostnadene ble 0,2 mill. kr høyere enn budsjett.

Disposisjonsposter (avsetninger) og bevilgninger består av ulike poster. Største enkeltposter er pensjonskostnader KLP og SPK.

3.3 Utvikling av kapitalutgiftene

Avdragskostnadene viser en stabil utvikling siden 2021. Imidlertid øker netto renteutgifter kraftig i samme periode knyttet til økte renter. I 2023 ble de totale renteutgiftene på kr 132,2 mill mens renteinntektene ble på 38,7 mill. Utgiftsøkningen skyldes i hovedsak at snittrenten i 2021 var på vel 1,5% mens den i 2023 var på nærmere 3,5%. I tillegg har underliggende lånemasse økt. I 2023 utgjør avdragsutgifter 99,1 mill. kr, som er en økning på 5,3 mill. kr fra 2021. Det er i kommuneloven nedfelt hva avdragsbeløpet minimum skal være. Stjørdals minimumsavdrag (minste tillatte avdrag) for 2023 var på 97,5 mill. kr mot 96,6 mill. kr i 2022.

3.4 Investeringer

3.4.1 Bevilgningsoversikt investering (tall i tusen kroner)

Tall i tusen kroner	Regnskap 2023	Rev. bud. 2023	Oppr.bud. 2023
Investeringer i varige driftsmidler	321 828	386 145	369 401
Tilskudd til andres investeringer	1 261	1 000	1 000
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	5 858	4 400	4 400
Utlån av egne midler	-	-	-
Avdrag på lån	-	-	-
Sum investeringsutgifter	328 947	391 545	374 801
Kompensasjon for merverdiavgift	43 497	48 515	56 326
Tilskudd fra andre	143 063	125 180	140 000
Salg av varige driftsmidler	17 936	8 700	11 700
Salg av finansielle anleggsmidler	72	-	-
Utdeling fra selskaper	-	-	-
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-	-	-
Bruk av lån	155 278	194 119	112 375
Sum investeringsinntekter	359 846	376 514	320 401
Videre utlån	82 382	80 000	80 000
Bruk av lån til videre utlån	80 000	80 000	80 000
Avdrag på lån til videre utlån	21 744	-	-
Mottatte avdrag på videre utlån	39 269	-	-
Netto utgifter videreutlån	-15 143	-	-
Overføring fra drift	5 143	50 000	50 000
Netto avsetninger til eller bruk av bundne inv.fond	-16 215	-	-
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet inv.fond	4 400	4 400	4 400
Dekning av tidligere års udekket beløp	-39 369	-39 369	-
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-46 042	15 031	54 400
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	-	-	-

Regnskapet viser at investeringer i varige driftsmidler er 64 mill. lavere enn hva som fremgår av revidert budsjett. Om lag 19 mill. av dette budsjettavviket er knyttet til prosjekter som kom i gang sent på året, eller av andre årsaker ikke hadde den framdriften som var forutsatt i budsjettet. Videre er ca. 30 mill. av budsjettavviket i 2023 knyttet til utbyggingen av Fosslia omsorgssenter. Prosjektet ble ferdigstilt noe tidligere enn antatt, og hovedvekten av utgifter ble derfor ført på 2022. Det var også budsjettert med 7,7 mill. til riving og sikringstiltak Hegramo i 2023. Dette prosjektet er utsatt, noe som følgelig genererer et positivt budsjettavvik i 2023 tilsvarende budsjettert beløp. Samlede investeringer innenfor vann og avløp er om lag 24 mill. lavere enn budsjettert i 2023.

Tilskudd til andres investeringer er 1,1 mill. og omfatter overføringer til KFR og justeringsavtaler. Kjøp av aksjer utgjør 5,9 mill. og består av egenkapitalinnskudd KLP og aksjer i Smart mobility.

3.4.2 De største investeringsprosjekt på hovedkapitlene (tall i tusen kroner)

Investeringstiltak	Oppstarts- år	Antatt ferdig- stillelsesår	Regnskaps- ført tidligere år	Regnskaps- ført 2023	SUM regnskaps- ført
Utbygging Halsen barneskole	2022	2025	6 042	65 049	71 042
Omsorgsleiligheter Fosslia	2019	2023	274 993	24 135	299 128
VA sanering Hell	2019	2024	11 415	20 841	32 256
Oppgradering eksisterende bebyggelse Fosslia oms.senter	2022	2024	15	20 822	20 837
Boliger				19 232	
Hardbrukshus Fosslia	2023	2024		9 139	
Ny hovedvannsledning Stjørdalselva – Leren HBS	2022	2024	191	5 638	5 829
Gang- og sykkelvei Molovika	2021	2024	1 252	5 392	6 644
Rundkjøring Havnegata Tangen	2022	2023	5 432	3 980	9 412
Ny vannledning Valstad	2020	2023	2 575	3 585	6 160
Driftstasjon vei – nye lokaler	2019	2024	1 403	3 463	4 866
Utvikling av og VA-sanering Torget	2022	2023	876	3 163	4 039
VR IKT Stjørdals andel				2 926	
Tilpasning Husmorhuset	2022	2023	58	2 580	2 638
Overvannsløsning Sutterøy	2023	2024		2 272	
Diverse ENØK-tiltak				2 008	
Utskifting av vannkummer				1 976	
Digitalisering vei og park				1 918	
Hegra U-skole rehabilitering	2020	2023	51 707	1 883	53 590
Sandskogan bhg. tilbygg				1 589	

Dette er netto investeringskostnad for de ulike prosjekter. Dvs. at momskompensasjon, tilskuddsmidler, salgsinntekter og bruk av fond er fratrukket.

3.5 Fond

3.5.1 Saldo fondsmidler pr. 31.12 (tall i tusen kroner og løpende priser)

	2019	2020	2021	2022	2023
Disposisjonsfond	156 692	249 976	364 455	302 940	211 069
Bundne driftsfond	62 110	88 243	106 277	108 021	116 263
Ubundne kapitalfond*	32 510	9 010	16 142	10 385	8 985
Bundne kapitalfond	55 903	56 526	73 916	86 653	102 869
	307 216	403 755	560 790	510 999	439 186

De totale fondsmidler i 2023 ble redusert med kr 72 mill. kr. Av de samlede fondsmidler på 439 mill. kr utgjør disposisjonsfondet ved utgangen av fjoråret 211 mill. Ubundne kapitalfond reduseres årlig knyttet til EK-innskudd KLP. Økninger er knyttet til salg av eiendommer eller næringstomter. Bundne

kapitalfond består av ulike inntekter som er bundet til direkte formål. Her kan nevnes statlig finansiering av bergkunstmuseet 8,5 mill. kr, frikjøp parkeringsplasser 23,5 mill. kr, startlån til reutlån 49,4 og fond boligarealer 10,5 mill. kr.

3.5.2 Oversikt bundne fondsmidler pr. 31.12 (tall i tusen kroner)

Bundne fond	Beholdning 01.01.2023	Avsetninger	Bruk av fond	Beholdning 31.12.2023
<i>Bundne driftsfond</i>				
Selvkostfond	6 748		2 124	4 624
Øremerka statstilskudd	36 873	3 377	8 697	31 553
Næringsfond/Kraftfond	45 058	20 436	5 194	60 300
Gavefond	887	117	124	879
Husbanktilskudd	4067	0	2489	1 578
Øvrige bundne driftsfond	14 388	7 483	4 522	17 349
Sum	108 021	31 413	23 150	116 283
<i>Bundne investeringsfond</i>				
Øremerka statstilskudd	8741	0	0	8 741
Gavefond	12	0	0	12
Utbyggingsprosjekter	42 354	1 108	28	43 434
Avsetninger startlån	35 393	17 598	2382	50 609
Øvrige bundne investeringsfond	153	0	80	73
Sum	86 653	18 706	2 490	102 869

Øremerka statstilskudd investering er hovedsakelig bevilgede midler til bergkunstmuseum som av ulike årsaker ikke har blitt realisert pr dags dato.

Øvrige bundne investeringsfond er midler til fiskeplass og gangbru Langøra hjul som heller ikke har blitt realisert.

3.6 KOSTRA - Finansielle nøkkeltall (3 siste år)

Stjørdal har valgt å sammenlikne seg med Malvik og Levanger. I de etterfølgende Kostra-tallene er det benyttet konserntall. Dette er nødvendig for sammenligningen med andre kommuner. I konserntallene inngår KF, IKS etc. Dette medfører at det vil kunne være avvik på tallene fra kommuneregnskapet.

Nivå 2	År	Stjørdal	Malvik	Levanger	Trøndelag
Netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene	2023	-2,6	-1,5	-1,1	0,1
	2022	0,8	2,0	2,6	2,4
	2021	5,7	4,2	2,4	4,8
Langsiktig gjeld ex Pensjonsforpliktelser i % av dr.inntekt	2023	117,1	178,1	155,9	126,6
	2022	122,1	175,5	150,0	127,7
	2021	116,0	155,9	153,4	129,3
Netto lånegjeld i % i prosent av driftsinntektene	2023	93,2	130,5	130,5	103,0
	2022	98,5	123,9	130,6	104,8
	2021	93,3	108,9	134,5	105,4
Netto lånegjeld i kr. pr. innbygger	2023	108 909	124 751	141 963	110 418
	2022	106 780	112 451	132 885	106 370
	2021	101 793	92 796	129 927	103 075
Skatt prosent av driftsinntektene (brutto)	2023	25,7	36,4	26,4	32,0
	2022	28,6	39,7	30,2	35,1
	2021	26,2	37,9	29,9	33,1
Statlig rammeoverf. i prosent av driftsinntektene	2023	29,7	31,4	34,2	30,4
	2022	29,8	29,1	34,5	29,5
	2021	15,8	32,3	35,0	30,2

Kommentarer

- Netto driftsresultat (minus 2,6 % i forhold til driftsinntektene) for 2023 ble vesentlig lavere enn 2022 og 2021., og godt under gjennomsnittet for Trøndelag, nabokommunene og sammenlignbare kommuner.
- Den langsiktige gjeld i forhold til driftsinntektene ble lavere i løpet av fjoråret. Samtidig ligger vi lavere enn nabokommunene og snittet for Nord-Trøndelag.
- Netto lånegjeld viser samme utvikling som for langsiktig gjeld.
- Økningen i statlige rammeoverføringer i 2022 skyldes at SIO-prosjektet ble avsluttet i 2021. Finansieringsmodellen medførte lavere rammeoverføringer og mer øremerket tilskudd.

3.7 Oversikt balansen

BALANSEN (aktiva) tall i mill.kr	2020	2021	2022	2023	Endring
Faste eiendommer og anlegg	3 249	3 539	3 819	3 981	162
Utstyr, maskiner og transportmidler	112	131	162	165	3
Utlån	481	528	573	616	43
Aksjer og andeler	355	374	381	387	6
Pensjonsmidler	2 099	2 066	2 215	2 420	205
Sum Anleggsmidler	6 297	6 638	7 149	7 568	419
Kortsiktige fordringer	194	192	223	233	10
Premieavvik	97	100	110	214	114
Aksjer og andeler (pengemarkedsfond)	279	141	150	172	22
Kasse, postgiro, bankinnskudd	155	557	369	348	-21
SUM Omløpsmidler	725	989	851	967	116
SUM EIENDELER	7 022	7 627	8 001	8 536	535

Sum anleggsmidler økte med 419 mill. kr. Faste eiendommer og anlegg økte med 162 mill. kr. (se kap 3.4 for detaljer). Økningen i pensjonsmidler ble på 205 mill. kr.

Utlån (i hovedsak startlån) økte med 43 mill. kr.

Aksjer og andeler økte med 6 mill. kr. Dette var i hovedsak knyttet til økt KLP-innskudd (6,6 mill kr).

BALANSEN (passiva) tall i mill.kr	2020	2021	2022	2023	Endring
Disposisjonsfond	250	364	303	211	-92
Bundne driftsfond	88	106	108	116	8
Ubundne investeringsfond	9	19	13	9	-4
Bundne investeringsfond	57	74	87	103	16
Regnskapsmessig mindreforbruk/udekket inv.regnskap	0	0	-39	0	39
Kapitalkonto	1 466	1 588	1 712	1 858	146
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK	13	13	13	13	0
Egenkapital	1 883	2 164	2 196	2 310	113
Pensjonsforpliktelser	2 162	2 101	2 292	2 451	159
Sertifikatlån	263	263	263	263	0
Andre lån	2 452	2 760	2 934	3 068	134
Langsiktig gjeld	4 877	5 125	5 489	5 782	293
Kortsiktig gjeld	263	339	315	444	129
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	7 022	7 627	8 001	8 536	535

I 2023 ble det brukt 92 mill av disposisjonsfondet til dekking av vedtak bruk av disposisjonsfond og til dekning av underskudd/merforbruk i 2023.

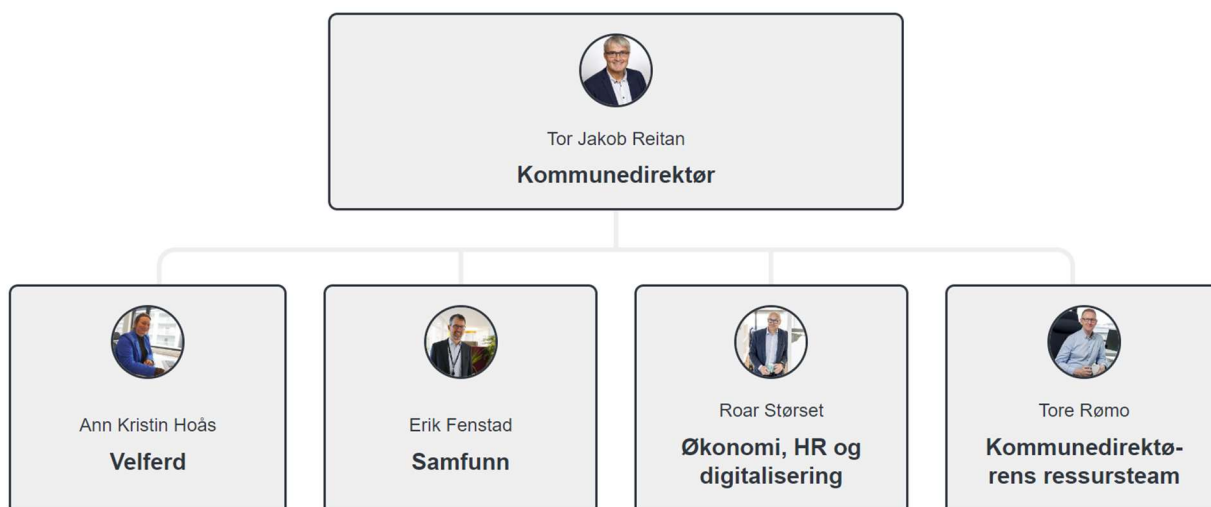
For endringer i fondsmidler vises det til kapittel 3.5.1-2.

Kapitalkonto økte med 146 mill. I hovedsak skyldes dette at sum aktivering av fast eiendom/anlegg overstiger hva som er avskrevet. Kapitalkontoen (med fradrag for føringene som gjelder pensjon) viser hvor mye av anleggsmidlene som er finansiert med egenkapital.

Langsiktig gjeld består av både pensjonsforpliktelser og ordinære lån. Pensjonsforpliktelsene økte med 159 mill. kr. Lånegjelden økte med 134 mill. kr. For detaljer vises det til gjeldsporteføljerapport. Sammen med årsrapporten vil det legges ved en egen gjeldsporteføljerapport.

4 STJØRDAL KOMMUNE SOM ORGANISASJON

4.1 Organisasjonskart –overordnet administrativ organisering

Figur: organisasjonskart Stjørdal kommune 31.12.23.

4.2 Ansatte

Per 31.12.23 hadde kommunen 2060 fast ansatte. Det er 90 flere enn i 2022.

Heltid/deltid fordelt på ansettelsesprosent og kjønn		
	Kvinner	Menn
1-29,9 % stilling	7,3 %	7,4 %
30-49,9 % stilling	3,6 %	2,3 %
50-79,9 % stilling	13,0 %	6,0 %
80-99,99 % stilling	14,2 %	6,2 %
100 % stilling	61,9 %	78,1 %

Tabell: Fordeling stillingsstørrelse kvinner og menn per 31.12.23. Fast ansatte.

Heltid og deltid

Endringen mot en heltidskultur går i riktig retning i Stjørdal kommune, og andelen heltidsansatte har økt de siste årene. Det er viktig å beholde høyt fokus på heltid også framover. Per 31.12.2023 jobbet 2,5 prosent flere heltid ift. samme tid i 2022. Kommunen har gode rutiner med at det som hovedregel tilbys 100 prosent stillinger ved utlysninger av ledige stillinger, og deltidsandeler lyses ut internt. Her har både ledere, tillitsvalgte og HR-enheten gjort en god og felles innsats.

I deltidsregnestykket holder vi unna stillinger som er deltidsstillinger i sin funksjon. brannmannskap som jobber heltid, men har en liten deltids beredskapsstilling i brann og redning i tillegg, og leger som

i tillegg til fast stilling har en bistilling i kommunen. Disse utgjorde 33 personer per 31.12.2023. Blant de resterende 1920 fast ansatte jobbet 65,5 prosent heltid og 34,5 prosent deltid. Det er en økning i heltidsandelen på knappe 1,5 prosent fra 2022.

Figurer: Andel heltid og deltid i Stjørdal kommune 31.12.2022 og 31.12.2023.

Ufrivillig deltid

Stjørdal kommune har manuell kartlegging av ufrivillig deltid i forbindelse med rapportering. Vi ser at rapportering på dette punktet er sporadisk og variert fulgt opp. På nåværende tidspunkt er det rapportert 60 ansatte på ufrivillig deltid. Vi har et mål om å finne en digital løsning hvor ansatte selv kan registrere uønsket deltid og hvor leder kan følge opp.

Prosjekt med nye turnuser, heltid og kvalitet i tjenestene

Stjørdal kommune har en handlingsplan for heltidskultur (2020-2023). Det er arbeidet med tiltakene som går på utlysning av hele stillinger, oversikt over de som ønsker høyere stillingsandel, kompetansebehov og at deltidsstillinger skal være unntaksvis. Det er lagt plan for oppdatering og revidering av planen i 2024.

Prosjektet har fått konsulentbistand til to målinger i turnusene som viser hvordan grepene som er gjort virker på kvalitet, sykefravær, innleie med mer. Det er gjennomført seminar om heltid med ledere og tillitsvalgte. Denne følges opp med digitale samlinger i 2023, hvor vi skal bruke tallmaterialet fra Stjørdal til å kunne ta konkrete grep. Målingene gir kommunen god kunnskap om hvilke grep som virker, hva vi må tørre å gjøre mer av. For eksempel viser de tydelig hvordan helgefaktoren (antall helgetimer pr år) påvirker mulighetene til heltidskultur og robuste turnuser. Vi ser også at der vi greier å bufre (styrke turnusen riktig) påvirker dette innleie i svært stor grad. Å bare øke stillinger/rammetimetall alene vil ikke løse utfordringene; vi må se på hvordan vi fordeler ressursene innad i turnusen. Resultatene fra målingene ligger i prosjektrapporten som ble ferdigstilt høsten 2023. Som oppfølging av rapporten er det bestilt en handlingsplan fra politisk nivå for videreføring av prosjektet.

Status for områdene

Kommunedirektør og Økonomi, HR og digitalisering

76 prosent jobbet heltid per 31.12.2023.

Område Velferd

Sektor Helse og omsorg

32 prosent i sektor Helse og omsorg jobbet heltid per 31.12.2023. Ingen endring fra 2022.

Sektor Hjemmetjenester

I Hjemmetjenesten jobbet 41 prosent i sektoren heltid. Her var det heller ingen endring fra 2022.

Sektor Forebygging og mestring

I sektor Forebygging og mestring jobbet 78 prosent av de fast ansatte heltid. En nedgang på 1 % fra 2022.

Sektor Bolig, arbeid og kvalifisering

60 % prosent av de fast ansatte i denne sektoren hadde hele stillinger per 31.12.2023. Dette er en økning på 7 % fra 2022.

Sektor grunnskole

72 prosent jobbet heltid per 31.12.2023. Av de deltidsansatte var det 82 prosent som jobbet i 50 prosent stilling eller mer.

Sektor barnehage

77 prosent av de ansatte i barnehagene jobbet heltid per 31.12.2023. 50 prosent av de deltidsansatte var ansatt i minimum 80 prosent stilling.

Område Samfunn

Sektor kultur og næring

59 prosent i sektoren jobbet heltid. Dette er en økning på 7 % fra 2022. Ved kulturskolen er stillingene knyttet opp mot antall elever. I tillegg kan utfordringen med deltid i noen grad knyttes til at medarbeidere også har andre arbeidsforhold utenfor kommunen. Til eksempel er mange musikkskolelærere i tillegg utøvende kunstnere.

Sektor Bydrift og infrastruktur

84 prosent jobbet heltid per 31.12.2023; en økning på 2 % fra 2022. Brannmannskap som har en liten deltid beredskapsstilling i brann og redning er holdt utenfor.

Sektor Areal og miljø

91 prosent jobbet pr. 31.12.2023 heltid.

4.2.1 Livsfasepolitikk

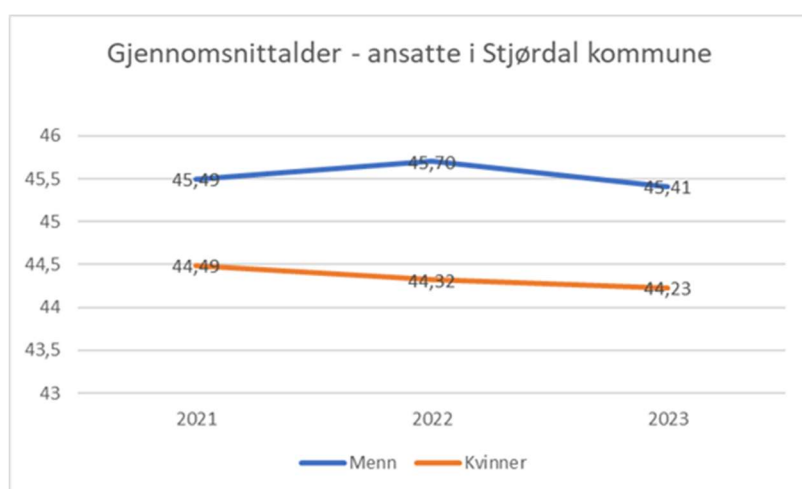
I 2023 ble livsfaseorientert personalpolitikk vedtatt i Stjørdal kommune. Basert på et omfattende arbeid i en tverrfaglig arbeidsgruppe (politisk, tillitsvalgte, verneombud og ledelse) ga arbeidet et kunnskapsgrunnlag som har resultert i tiltak spesielt rettet mot å beholde medarbeidere i ulike faser av yrkeslivet. Behovene kan variere og være knyttet til jobb, familie, fritid og livssituasjon. Økt fokus

på dette kan bidra til at alle får like muligheter for å beholde jobben og stå lenge i arbeid, i tillegg til at vi oppnår inkludering og mangfold.

Det ble iverksatt flere tiltak for å nå målene i livsfaseorientert personalpolitikk, disse er utfyllende beskrevet og tilgjengelige for alle ansatte på Innsida. Tiltakene omhandler blant annet fleksibilitet på arbeidsplassen, medarbeidersamtalen, introduksjon nye medarbeidere og særskilt blikk på seniorer.

Kartlegging viser at ca. 80 % av medarbeiderne har fått tilbud om medarbeidersamtale i løpet av det siste året. I kartleggingen forklares manglende tilbud om medarbeidersamtale blant annet med sykefravær for leder, ny ledelse/manglende oversikt, eller at resterende er planlagt gjennomført i vårhalvåret i skolen.

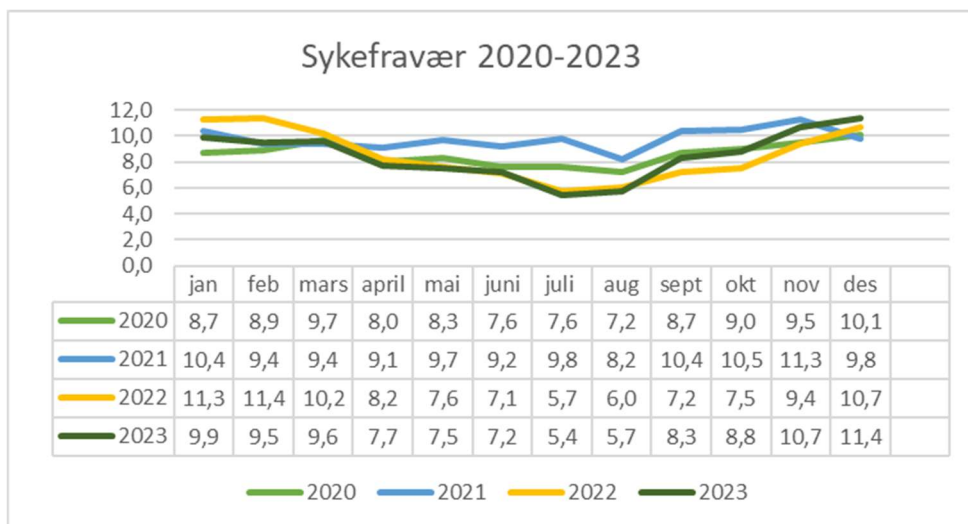
Tabellen viser at gjennomsnittsalderen for ansatte i Stjørdal kommune har vært stabil de siste årene:

Pr. 31.12.2023 var 335 ansatte i Stjørdal kommune 58 år eller eldre (16,3 % av totalt antall ansatte). Av disse var 257 kvinner og 78 menn. Dette er gruppen arbeidstakere som regnes som seniorer.

4.2.2 Sykefravær

Stjørdal kommune har fortsatt store kostnader forbundet med sykefravær. Vi ser av grafen under at sykefraværet i 2023 har fulgt samme kurve og er sammenlignbart med tidligere år. Grafen viser også i 2023 en vesentlig økning i sykefraværet siste kvartal. Utviklingen i sykefravær følges nøye gjennom regelmessig rapportering på sykefravær i måneds- og tertialrapportering samt i AMU.

Tabell: sykefraværet (prosent) måned for måned i Stjørdal kommune siste fire år

4.3 Likestilling

I henhold til likestillings- og diskrimineringsloven er kommunene pålagt å redegjøre for konkrete punkter når det gjelder likestilling og diskriminering. Dette er rapportert på i eget vedlegg til årsrapporten.

Kjønnsbalanse i virksomheten

I Stjørdal kommune er det totalt 2060 fast ansatte (1749 årsverk). Årsverkene er fordelt på 77,7 prosent kvinner og 22,3 prosent menn.

Lønnsforskjeller og kjønnsfordeling på ulike nivåer/stillingsgrupper

Kvinneandel, årsverk	2021	2022	2023
Komm.dir. ledergruppe / SLG	40,0 %	37,5 %	37,5 %
Ledere, kap. 3	64,5 %	68,3 %	69,9 %
Akademikere (kap. 5), master	60,2 %	61,7 %	63,2 %
Høgskole m/till.utd.	77,3 %	77,8 %	79,4 %
Høgskole	88,6 %	88,6 %	87,3 %
Fagarbeidere	76,1 %	76,0 %	77,0 %
Ufaglærte	70,9 %	73,5 %	72,6 %

Tabell: Kvinneandel i Stjørdal kommune i ulike stillingskategorier

Gjennomsnittlig årslønn	2021	2022	2023
Kvinner	507 814	523 461	553 826
Menn	538 784	557 677	589 039

Tabell: Gjennomsnittlig årslønn fordelt på kjønn

Lønn kvinner/menn	2022		2023	
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
Kommunalsjefer (HTA 3.4.1) *	1200000	1 191 887	1 255 500	1 246 933
Ledere (HTA 3.4.2) **	794 091	814 435	835 489	861 753
Akademikere (kap. 5), master	672 158	739 126	699 173	765 462
Høyskole m/tilleggsutdanning	582 097	582 248	614 309	621 977
Høyskole	535 866	546 091	570 890	585 421
Fagarbeidere	463 559	476 838	488 986	505 642
Ufaglærte	393 587	400 216	418 526	427 281

Tabell: Gjennomsnittlig årslønn fordelt på stillingsgrupper og kjønn

* Kommunalsjefene har åremålstillegg inkl. i årslønna.

** Flere av de ansatte i denne gruppen (rektorer) har åremålstillegg inkl. i årslønna.

Tabellene viser at kvinneandelen er lavest i de lønnsrammene som har det høyeste kravet til utdanning. Dette fører til at gjennomsnittslønn blir lavere for kvinner enn for menn.

Andel midlertidig ansatte

129 kvinner og 37 menn har en midlertidig stilling som sitt eneste ansettelsesforhold i Stjørdal kommune. Det vil si 7,5 prosent av totalt antall ansatte. Dette inkluderer ansatte med fast avtale, ikke tilkallingsvikarer.

Uttak av foreldrepermisjon

Når det gjelder uttak av foreldrepermisjon, tar menn i de fleste tilfeller ut de lovpålagte ukene med foreldrepermisjon, mens det er flest kvinner som tar ut de ukene foreldrene kan velge å fordele mellom seg. Reglene for uttak av foreldrepermisjon gjør det vanskelig å finne nøyaktige tall for uttak, da uttak kan foretas i flere perioder over flere år.

4.4 HMS

Forebyggende HMS-arbeid bidrar til økt trygghet, trivsel og arbeidsglede. I 2023 er det jobbet systematisk med HMS. Det har vært særlig fokus på oppfølging av arbeidsmiljøundersøkelsen (10-FAKTOR) med tilbud om kurs og opplæring. Andre satsningsområder er gjennomføring av verneverner, tilbud om medarbeidersamtaler, videreutvikling av HMS-team og tilbud om HMS-grunnkurs, IA-skole, oppfølging sykefravær og meldekultur for skade- og avviksmeldinger.

I 2023 er det satset på kompetanse på systematisk HMS gjennom arbeid med risikovurderinger og tiltaksplaner. Innen psykososialt arbeidsmiljø har det vært særlig fokus på emosjonell og relasjonell eksponering og belastning, blant annet med en egen fagdag for alle HMS-teamene. Stjørdal kommune har benyttet seg av tilbud om innsatsteam fra NAV Værnes rettet mot utvalgt enhet, innsatsen blir evaluert i 2024.

Det har vært en økning i bruk av ekspertbistand høsten 2023. Totalt ble det innvilget 23 ekspertbistand saker i ulike enheter i 2023 (13 flere enn i 2022).

HMS-team

HMS-team opprettes for å skape medvirkning, felles forståelse for lederansvaret og ansatte-oppgaver, skape gode holdninger og sikre at HMS blir en naturlig del av den daglige driften.

Satsning på HMS teamene er videreført i 2023. NAV arbeidslivssenter er en god støttespiller for etablering, innhold og rolleavklaring i teamene og har bidratt inn i 14 HMS team i 2023.

Teamene er en viktig faktor for å kunne forebygge sykefravær og bidra til et systematisk HMS-arbeid. Et HMS-team består av verneombud (ev. ansattrepresentant), tillitsvalgte og leder. Partene i HMS-teamet er likeverdige. Stjørdal kommune hadde 55 HMS-team i 2023.

IA-skole

IA-skolen er et kompetansehevende konsept i fem moduler i regi av NAV Arbeidslivssenter. Målgruppe er HMS-teamene og målsetting er økt kompetanse på partssamarbeid, sykefraværarbeid, arbeid og helse, kommunikasjon og Arbeidsmiljøportalen. IA-skolen er gjennomført i fem sektorer innen utgangen av 2023.

HR, hovedtillitsvalgte og hovedverneombud har gjennomført en forenklet versjon av IA skolen sammen.

4.4.1 Medarbeiderundersøkelsen 10-FAKTOR

Et viktig verktøy i det systematiske arbeidet med arbeidsmiljø, er medarbeiderundersøkelse. Stjørdal kommune gjennomførte 10-FAKTOR medarbeiderundersøkelse i 2022. 10-FAKTOR-undersøkelsen er ikke bare en medarbeiderundersøkelse, men også et verktøy for utvikling.

Undersøkelsen måler ti faktorer som er dokumentert viktige for å oppnå gode resultater, og samtidig mulig å utvikle gjennom målrettet utviklingsarbeid.

Oppfølgingsarbeidet pågår frem mot ny 10-FAKTOR i 2024. I 2023 er det kvalitetssikret at alle enheter har identifisert egne forbedrings- og bevaringsområder som det er laget handlingsplaner og tiltak på. HR har bistått med kurs/prosessveiledning knyttet til ulike faktorer på forespørsel fra enheter.

4.5 Kvalitetsarbeid

4.5.1 Kvalitetssystem

Kvalitetsforbedringsarbeid er en kontinuerlig prosess som skal vises i forbedringer av de tjenestene vi utfører overfor brukerne. Kvalitetssystemet er et verktøy for systematisert internkontroll, og dokumentasjon,

Økte interne og eksterne krav til den kommunale forvaltningen gjør at Stjørdal kommune stadig blir mer bevisste når det gjelder kvalitetsforbedring og effektivitet. Kommunen opplever årlig flere tilsyn fra ulike aktører. I tillegg er det mer vanlig med innsynsbegjæringer fra media, særlig mht. avvik.

Avvik:

Kvalitetsrådgiver deltar på hvert AMU. Her presenteres fortløpende status mht. kvalitetsarbeid, med hovedfokus på HMS-avvik og skademeldinger

Det ble i 2023 registrert 2437 avvik i kommunen. Selv om det ble registrert flere enn i 2022, antas det fortsatt en viss underrapportering. Derfor er det viktig å jobbe videre med kulturendring og holdninger til det å melde avvik i Stjørdal kommune, inkludert skademeldinger (se 4.5.2).

I tillegg til avvik meldt inn i kommunens avvikssystem meldes det fortsatt noen pasientrelaterte avvik inn i pasientjournalene samt avviksmeldinger relatert til bygg og eiendom registreres i andre driftssystemer.

Dokumenter:

Enkelte enheter har jobbet godt med å få dokumentene over fra ulike steder og inn i kvalitetssystemets dokumentmodul, men fortsatt gjenstår mye arbeid her. Det jobbes fortsatt med å avklare hva som skal hvor av ulike planer, prosedyrer og rutiner på overordnet nivå. Per i dag finnes dette på ulike plattformer. Det er ønskelig å samle alt på ett sted. Modulen har varsler mht. revidering av dokumentene, som bidrar til at utgåtte dokumenter blir revidert. Alle enheter har en eller flere ressurspersoner som har tilgang til å opprette dokumenter i modulen. Det er definerte lederroller som kan godkjenne dokumenter (sektorleder, kommunalsjef og kommunedirektør).

Årshjul:

Det er ikke bestemt noe entydig hvordan enhetene skal bruke årshjul. Likevel er det noen enheter som ønsker å bruke modulen aktivt.

ROS:

Noen enheter har lagt inn ROS i modulen. Compilo har i løpet av vinteren 2023/2024 kommet med store oppgraderinger av modulen, som nå er tilpasset DSB sin ROS-modell.

Kvalitetsutvalg:

Kvalitetsutvalg ble etablert våren 2023. Det er avholdt 5 møter. Kvalitetsutvalget består av representanter fra alle kommunalsjefområder. Mandat og møtereferater ligger tilgjengelig på Innsida.

Kvalitetshåndbok:

Kvalitetshåndboka er revidert i september 2023. Alle ledere er bedt om å legge dokumentet på leseliste til sine ansatte. Det er ikke kjent i hvilket omfang dette faktisk er gjort.

Ledelsens gjennomgang:

Ledelsens gjennomgang er en egenkontroll/egenrevisjon og utvidet årsrapport for enhetene. Dette er prøvd ut i enkelte enheter innen velferd helse. Målet med denne er at samme prosedyre og sjekklister skal gjelde for hele kommunen. Det må derfor utarbeides en prosedyre for hver sektor, slik at riktig lovgrunnlag kan knyttes til sektoren.

4.5.2 Skademeldinger

Arbeidsmiljølovens § 5-1 omhandler plikt til å registrere skader i jobbsammenheng. Det er viktig å ha gode rutiner for å registrere skader og sykdommer som er arbeidsmiljørelatert. Dette for å sikre den enkelte arbeidstakers trygderettigheter og for å skaffe verdifull informasjon som kan gjøre

virksomheten i stand til å forbygge skader på ansatte. Det er et relativt stabilt antall skademeldinger registrert med 317 innmeldte skademeldinger i 2023. I 2022 ble det registrert 331 skademeldinger. På tross av en svak nedgang i antall meldte skademeldinger, er det fortsatt en betydelig underrapportering av skademeldinger og store forskjeller på meldekultur. Enkelte enheter melder bare svært alvorlige hendelser og skader som har ført til sykefravær, andre melder mindre alvorlige hendelser og skader. Ansatte beskriver fortsatt usikkerhet på om det blir igangsatt tiltak etter feil og mangler som skyldes skader.

Det er laget et flytskjema med tilhørende prosedyrer for skademeldinger. Denne er lagret i dokumentmodulen.

Antall skademeldinger i 2023:

- 308 skademeldinger fra Velferd.
- 9 skademeldinger fra Samfunn.
- 0 skademeldinger fra Økonomi, HR og IT.

Forebyggende HMS-arbeid øker trygghet, trivsel og arbeidsglede samtidig som det er lønnsomt og lovpålagt. Gode arbeidsrutiner og oppfølging av skademeldinger er eksempel på forhold i det forebyggende HMS-arbeidet. Dette forutsetter at enhetene aktivt bruker skademeldingene som verktøy i sine lokale HMS-team der forslag om forebyggende tiltak fra ansatte følges opp. Arbeidsgiver har ansvaret for å iverksette tiltak som hindrer gjentakelse og søke å finne løsninger, slik at ansatte ikke utsettes for uheldige situasjoner, skader og ulykker.

4.6 Arbeidsmiljøutvalget

Arbeidsmiljøutvalget (AMU) i Stjørdal kommune er partssammensatt og har 8 faste medlemmer med tale-, forslag-, og stemmerett. Arbeidsgiver og arbeidstakerne har like mange representanter i utvalget. Bedriftshelsetjenesten og NAV arbeidslivssenter har vært representert i AMU som en rådgivende part uten stemmerett. Ledervervet i utvalget skifter mellom arbeidsgiver- og arbeidstakersiden. I 2023 hadde arbeidsgiversiden ledervervet.

AMU har avholdt seks møter i 2023. Utvalget har i tråd med arbeidsmiljøloven og Stjørdal kommunes retningslinjer for AMU deltatt i planleggingen av HMS-arbeidet, og fulgt opp aktuelle saker om arbeidsmiljøet. Sakslister og møtereferat er publisert på kommunens hjemmesider.

Faste saker på hvert møte:

- Informasjon fra kommunedirektør (KD)
- Informasjon fra hovedverneombud (HVO)
- Informasjon fra HR
- Informasjon fra bedriftshelsetjenesten (BHT)
- Informasjon fra NAV Arbeidslivssenter
- Status kvalitets- og avvikssystemet
- Status skademeldinger

AMU har behandlet følgende saker:

- Årsrapport for AMU 2022
- Etablering av nytt verneområde Husbymyra barnehage
- Eget verneombud for kulturskolen
- Livsfaseorientert personalpolitikk
- Ny Halsen barneskole – uttalelse fra AMU
- Etablering av nytt verneområde Midtheim barnehage
- Mentorprogram for Stjørdal kommune
- Gjennomføring av vernerunder
- Justert planløsning Bonitas – uttalelse fra AMU

4.7 AKAN

Forebygging og oppfølging av rus- og avhengighetsproblematikk gjøres i henhold til egen AKAN-retningslinje. Den er tilgjengelig for alle ledere og ansatte via personalhåndboken.

AKAN-utvalget er et underutvalg av AMU i Stjørdal kommune og skal organisere og tilrettelegge AKAN-arbeidet i Stjørdal kommune. Utvalget er pådriver i det forebyggende og holdningsskapende arbeidet.

AKAN-utvalget har i 2023 bestått av hovedverneombud, en representant fra ledelsen, en ungdomskontakt og bedriftshelsetjenesten. Stjørdal kommune har 51 verneombud som er AKAN-kontakter i sine verneområder. Hovedverneombudet er leder av AKAN-utvalget.

Det ble avholdt ett møte i AKAN utvalget i 2023 hvor tema var å sette fokus på informasjon om AKAN-arbeid og AKAN-kontakter. Alle enheter har oppslag om hvem som er AKAN kontakt.

I 2023 ble det gitt internopplæring på fagdag hos en enhet. HR har i samarbeid med HVO tilgjengelig kurstilbud på forespørsel.

4.8 Kompetansebehov og rekrutteringsutfordringer

Stjørdal kommune har en rekrutteringsstrategi som legger vekt på gode prosesser som bidrar til at vi rekrutterer medarbeidere med riktig kompetanse til rett tid. Tilgang på kvalifisert arbeidskraft er avgjørende for at Stjørdal kommune skal kunne tilby tjenester av god kvalitet. Kommunen opplever at arbeidsmarkedet har tilspisset seg gjennom stadig sterkere konkurranse om ressursene.

Denne utfordringen møtes med ulike virkemidler som for eksempel fokus på faste, hele stillinger og tilleggs- og bonusordninger for enkelte stillinger. Lokalt ser vi at vi har rekrutteringsutfordringer og utfordringer med å beholde ansatte på flere områder, men ser at det er størst utfordringer med fagarbeidere og ansatte med 3-årig utdanning. Stjørdal kommune ønsker å oppfordre ansatte til å ta fagbrev, og styrke rekruttering innenfor disse stillingsgruppene. For å beholde våre ansatte må kommunen ha fokus på en personalpolitikk som følger opp og utvikler våre medarbeidere slik at vi beholder dem så lenge som mulig.

For å møte krav og forventninger til nye generasjoner arbeidstakere må vi tilpasse oss arbeidsmarkedet med løsninger og fleksibilitet som gir godt omdømme og gjør oss konkurransedyktig og attraktiv som arbeidsgiver. Kommunen arbeider kontinuerlig med god arbeidsflyt og digitalisering i rekrutteringsprosessen samt å finne gode måter å profilere Stjørdal kommune ved utlysning av ledige stillinger.

4.9 Lederutviklingsprogram 2023

Høsten 2022 ble det inngått avtale med Østlyng og Bjerke AS om et lederutviklingsprogram over to år med oppstart våren 2023. Lederutviklingen har hatt særlig fokus på samarbeid og samhandling, tydeliggjøring av roller og ansvar, effektiv samhandling og fokus på prosesslederkompetanse. Programmet har et mål om å utvikle felles forståelse og helhetlig språk for ledelse, samt utvikling i egne sektorer og enheter. Alle lederne i Stjørdal kommune deltar i programmet.

5 SAMFUNN, MILJØ OG FOLKEHELSE

5.1 Befolkningsutvikling.

Tabell 1: Utvikling av folketall 2010-2023, folketall pr. 01.01 i året, bevegelser er for foregående år.

	2010	2015	2020	2021	2022	2023
Totalt	21 375	23 308	24 145	24 283	24 287	24 541
Fødte	283	260	221	230	237	212
Døde	143	155	173	180	177	190
Fødselsoverskudd	140	105	48	50	60	22
Innflytting innland	979	1018	898	1 047	979	1 002
Utflytting innland	705	849	909	959	1 071	962
Nto. innflytting innl.	226	169	-11	88	-92	40
Netto innvandring	48	76	76	0	39	185
Endring siste år	415	351	117	138	4	254

Tabell 2: Folketall fordelt på alder og kjønn

Alder	01.01.2021			01.01.2022			01.01.2023		
	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt
0-5 år	738	810	1 548	741	762	1 503	746	722	1 468
6-15	1 560	1 621	3 181	1 547	1 645	3 192	1 524	1 655	3 179
16-19	618	646	1 264	625	621	1 246	650	642	1 292
20-66	6 976	7 252	14 228	6 959	7 210	14 169	7 036	7 255	14 291
67-79	1 519	1 484	3 003	1 535	1 533	3 068	1 592	1 553	3 145
80-89	493	383	876	527	409	936	546	454	1 000
90+	133	50	183	124	49	173	121	45	166
Totalt	12 037	12 246	24 283	12 058	12 229	24 287	12 215	12 326	24 541

Arbeidsledige i Stjørdal kommune 15-74 år

		2010	2015*	2018	2019	2020	2021	2022
Pr. 31.12/01.11	Registrert helt ledige	248	302	223	202	412	163	128

*Tallene fra 2015 er pr november som er statistikk måned arbeidsledighet. Kilde SSB tabell 10954. NAV innførte ny registerløsning fra november 2018 som gir høyere tall enn tidligere, tallene er derfor ikke helt sammenlignbare. Det høye tallet for 2020 skyldes pandemien. Tall for 2022 er hentet fra NAV's hjemmeside og er fra 01.01.2023

5.2 Samfunnssikkerhet og beredskap Stjørdal kommune

5.2.1 Smittevern

Pandemien medførte svært mye smitte i befolkningen i 2022, men vaksinasjonsdekningen var god, og virusvarianten var ikke så farlig som i tidligere faser. Kommunens innbyggere har vært svært lojale til lokale og nasjonale tiltak, og har dermed kollektivt bidratt til en god lokal kontroll med pandemiens utbredelse.

5.2.2 Beredskapsplanlegging og aktivitet

Beredskapsplaner skal styrkes og revideres på bakgrunn av nye store naturhendelser, endringer innen kriminalitet og Russlands invasjonskrig i Ukraina. Samordning av lokale og regionale tiltak og samtidig et stort planbehov stiller store krav til beredskapsarbeidet. Kompetanseutvikling og systematisering er kommet godt i gang i høst. Kommunen har startet revidering av overordnet ROS.

5.2.3 Helsemessig beredskap

Den daglige helseberedskapen ivaretas av ordinære tjenester med oppgaver som krever helsehjelp straks, i form av kjedene responssenter – hjemmetjeneste og legevakttelefon – fastleger – legevakt – evt. støtte fra spesialisthelsetjenestens ambulanser og akuttmottak. For å være forberedt på større hendelser som rammer svært hardt eller svært mange, har hver sektor i helse- og omsorgsarbeidet sine planer for å justere tjenesten for å ta unna prioriterte oppgaver. En ekstrainsats for å forebygge helseskade og sikre rask nok helsehjelp kan igangsettes av ledelsen i en krisesituasjon, gjennom ekstra utkalling av personale, pålegg om overtid eller omdisponeringer. I tillegg kan også behovet for materielle ressurser øke raskt, og det planlegges nå med å ha noe mer utstyr på lager lokalt. Vi har også sett behov for evakuering av mennesker ved storm og flom.

5.3 Klima og miljø

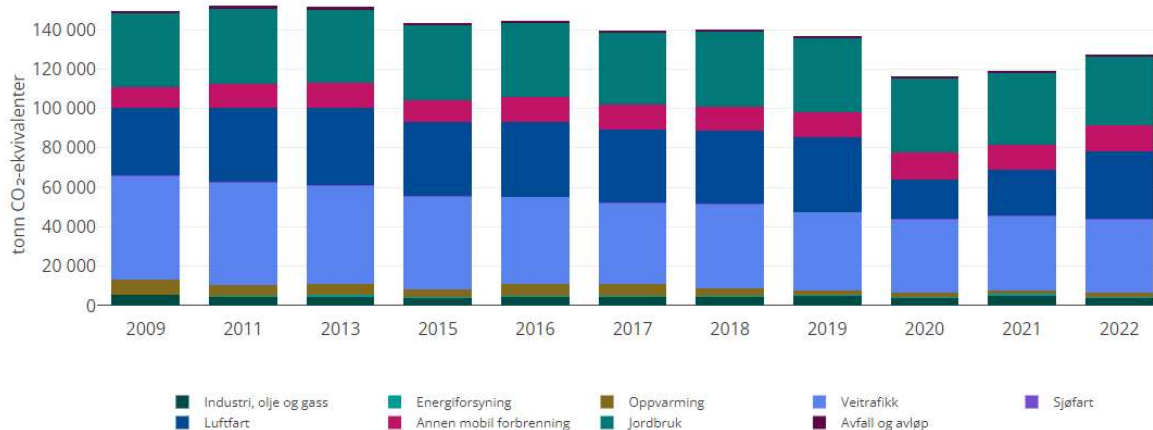
5.3.1 Klimaregnskap

Kapitlet viser status for tre ulike klimaregnskap; Kommunen, virksomheten og innbyggeren. Sist oppdaterte tall er fra 2022 på alle klimaregnskapene.

Direkte klimagassutslipp innenfor kommunegrensen:

Dette klimaregnskapet viser de direkte utslippene innenfor kommunegrensen til Stjørdal kommune. I 2022 var de direkte utslippene i Stjørdal kommune på 127237,2 tonn CO₂-ekvivalenter. Fra 2009 til 2022 har Stjørdal kommune redusert sine utslipp med 15 prosent. Trenden er nedadgående når man ser hele tidsperioden under ett. Dette skyldes i hovedsak nedgang i utslipp fra personbiler. De siste to årene har utslippene vært stigende. Dette skyldes i hovedsak økte utslipp fra flyreiser etter koronapandemien.

Graf viser historiske utslippsdata fra 2009 – 2022 for Stjørdal kommune:

De største bidragene til direkte utslipp innenfor kommunens grenser i 2022 var veitrafikk (29%), jordbruk (27%), luftfart (27%) og annen mobil forbrenning (10%).

Tabell viser prosentvis endring fra 2009 – 2022 innenfor de ulike sektorene:

Sektor	2009 tonn CO2-ekv.	2022 tonn CO2-ekv.	Endring i tonn CO2- ekv.	Endring i prosent
Industri, olje og gass	5351	4304,4	-1047	-19,6 %
Energiforsyning	0	197,2	+197,2	-
Oppvarming	7694,2	2152,6	-5541,6	-72 %
Veitrafikk	52811,6	37274,5	-15537,1	-29,4 %
Sjøfart	138,5	165,5	+27	+19,5 %
Luftfart	34602,5	34399,6	-202,9	-0,6 %
Annen mobil forbrenning	10402,9	13104,9	+2702	+26 %
Jordbruk	37387,8	34897,3	-2490,5	-6,7 %
Avfall og avløp	1243,8	741,2	-502,6	-40,4 %
Totalt	149632,3	127237,2	-22395,1	-15 %

Detaljerte utslippstall for 2022 innenfor de ulike sektorene:

Annen mobil forbrenning: Andre næringer (20,6 %), Behandling av avfall (2,7 %), Bygg og anlegg (32,4 %), Jordbruk(23,3 %), Skogbruk(2 %), Snøscooter (2 %), Tjenester tilknyttet transport(17,1 %)

Avfall og avløp: Avfallsdeponigass (39,5 %), Avløp (58,6 %), Biologisk behandling av avfall (1,9 %)

Energiforsyning: Fjernvarme unntatt avfallsforbrenning (100 %)

Industri, olje og gass: Industri olje og gass (100 %)

Jordbruk: Fordøyelsesprosesser husdyr (56,5 %); Gjødselshåndtering (12,4 %), Jordbruksarealer (31,2 %)

Luftfart: Innenriks luftfart (82,3 %), Utenriks luftfart (17,7 %)

Oppvarming: Annet (656 %), Bioenergi (0,3 %), Fossil olje (7,9 %), LPG (32,5 %), Vedfyring (52,9 %)

Sjøfart: Andre aktiviteter sjøfart (18,8 %), Fiskefartøy (0,3 %), Gasstankere(49,1 %),

Kjemikalietankere (0,04%), Passasjer (2,8%), Stykkgodsskip (29,1%)

Veitrafikk: Busser (4,7 %), Personbiler (47,0 %), Tunge kjøretøy(35,7 %), Varebiler (12,7 %)

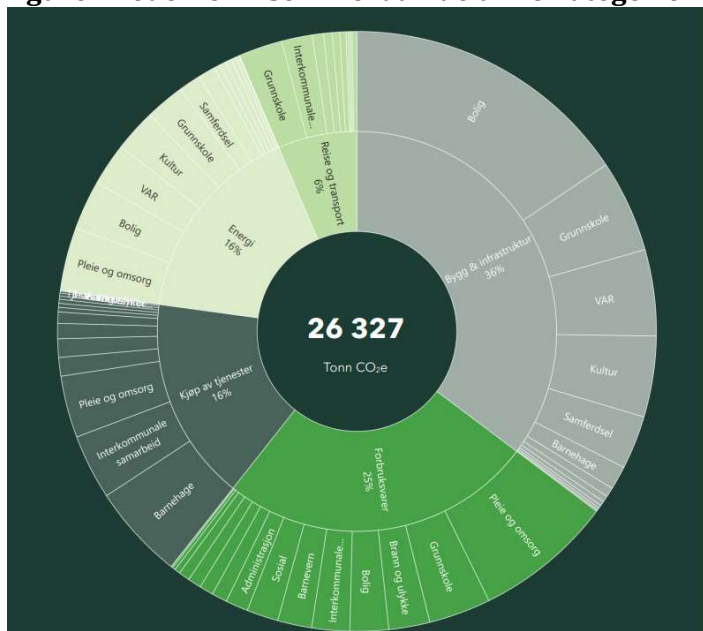
Måloppnåelse Stjørdal kommune:

Mål	Status 2022	Vurdering
I 2030 er de direkte klimagassutslippene i Stjørdal redusert med 58% sammenlignet med referanseåret 2009.	15 % nedgang fra 2009 - 2022	Tempoet i utslippskutt må økes, dersom målet skal nås.

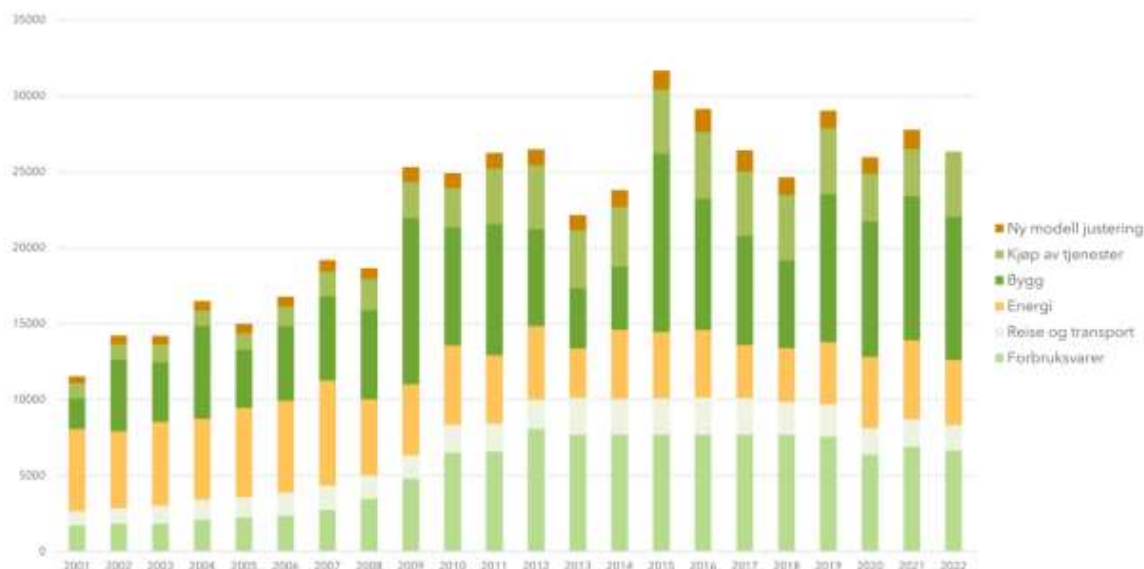
Virksomhetens klimafotavtrykk:

Klimaregnskapet til kommunens virksomhet er fotavtrykksbasert, og tar da for seg både direkte og indirekte utslipp. Stjørdal kommune hadde som følge av sin egen virksomhet i 2022 et totalt klimafotavtrykk på 26 327 tonn CO₂-ekvivalenter. Fordelt per innbygger utgjør dette et klimafotavtrykk på 1070 kg CO₂e per innbygger i kommunen, noe som er en god del høyere enn både gjennomsnittet i Trøndelag fylke (921 kg CO₂e) og nasjonalt nivå (895 kg CO₂e).

Figuren nedenfor viser hvordan de ulike kategoriene i klimaregnskapet bidrar til utslippet:

Graf nedenfor viser historiske utslippsdata for kommunens virksomhet i perioden 2001 – 2022 i tonn CO₂-ekvivalenter:

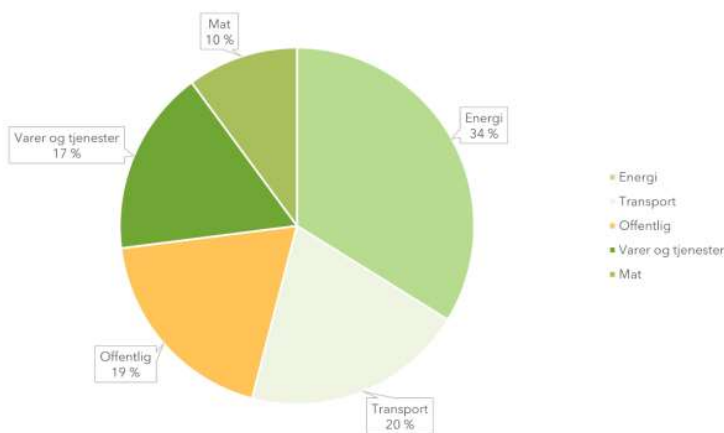
Måloppnåelse Stjørdal kommunes virksomhet:

Mål	Status 2022	Vurdering
I 2030 er klimafotavtrykket til kommunens virksomhet redusert med 40% sammenlignet med referanseåret 2015	13 % nedgang fra 2015 - 2022	Tempoet i utslippskutt må økes noe, dersom målet skal nås.

Innbyggernes klimafotavtrykk

Det totale klimafotavtrykket til Stjørdal kommunes innbyggere i 2022 var 320 704 tonn CO₂e. Dette tilsvarer et gjennomsnittlig fotavtrykk på totalt 13,2 tonn CO₂e per innbygger. Innbyggerne i Stjørdal kommune kan tilskrives utslipp omtrent tre ganger så store som de geografiske. Dette indikerer at Stjørdal kommune er et forbrukersamfunn, som importerer mer klimagass enn det som slippes ut direkte fra aktivitet innenfor kommunens grenser. I sektoren energi ligger innbyggere i Stjørdal kommune over gjennomsnittet på landsbasis. Det samme gjelder for transport. For offentlige utslipp ligger Stjørdal på samme nivå som nasjonalt. For sektorene varer og tjenester og mat ligger Stjørdal noe under nasjonalt gjennomsnitt.

Figuren nedenfor viser fordeling av klimafotavtrykk etter sektor for Stjørdal kommune sine innbyggere for året 2022:

5.3.2 Natur og grønnstruktur

Kommunen fikk i løpet av 2023 forvaltningsansvaret for ytterligere tre verneområder, nemlig Kongrosletta, Hemrasmarka og Kringåsen, slik at vi nå er forvaltningsmyndighet for totalt åtte verneområder. Det er som vanlig utført skjøtselsarbeid i form av bekjempelse av fremmede karplanter i verneområdene Reppesleiret, Måsøra-Hofstadøra og Hegramo. Bekjempelse av fremmede karplanter i øvrige deler av kommunen har pågått siden 2013 og også blitt gjennomført i 2023. Nytt av året er at Stjørdalsvassdraget er et av fem vassdrag i fylket som Statsforvalteren har prioritert for bekjempelse. Det innebærer et tettere samarbeid mellom kommunene Meråker og Stjørdal enn før. Det er Statsforvalteren som leder bekjempelsesarbeidet, med innspill fra kommunene, og dermed også den som hyrer inn utførende for arbeidet. Flere store og sentrale områder i kommunen, dvs. Stjørdal sentrum, Fosslia, Remarka, Vassbygda sør for fylkesvegen, Vikanlandet med flere har blitt naturtypekartlagt i 2023.

Det er totalt registrert 127 vannmiljøtiltak i vannforekomster i Stjørdalsvassdraget vannområde i Vann-Nett med ulike status fra foreslått/planlagt til ferdig. De dominerende tiltakstypene er utbedring av hydrotekniske anlegg, forbedring av kunnskapsgrunnlaget, ingen jordarbeiding om høsten med mer og biotopiltak restaurering. Majoriteten av tiltakene adresserer påvirkningsdriverne jordbruk (45 stk.) og urban utvikling (14 stk.). Det er også en del tiltak som ikke er registrert i Vann-Nett enda, men de suppleres fortløpende. Større tiltak som er blitt utført i regi av vannområdet har vært utbedring av vandringshinder i Slungårdsbekken og Hemresbekken, miljøundersøkelser i Fugla, og utarbeidet en

tiltaksplan for Evjegrøfta. Det pågår også en kartlegging for å øke kunnskapsgrunnlaget om fragmenterte områder i Vollselva som vil bli ferdigstilt i 2024, samt at det blir utført årlige vannmiljøovervåkninger av vannforekomster i kommunen for å øke det generelle kunnskapsgrunnlaget.

Temaplan grønnstruktur er under utarbeiding. Planen skal legge til rette for økt fysisk aktivitet og være et bidrag til å bedre folkehelsen, og den skal bidra til å ivareta og utvikle det biologiske mangfoldet